

UPM **BIOFORE** **BEYOND** FOSSILS

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.9.2019

UPM osavuositiedot Q3 2019:

UPM:llä hyvä tulos ja vahva taloudellinen asema - investointi Uruguayhin tuo tulevaisuudessa merkittävää tuloskasvua

Q3 2019 lyhyesti

- Liikevaihto laski 6 % ja oli 2 493 miljoonaa euroa (Q3 2018: 2 650 miljoonaa)
- Vertailukelpoinen liikevoitto laski 19 % ja oli 342 miljoonaa euroa (420 miljoonaa)
- Sellun myyntihintojen laskun tulosvaikutus oli suurempi kuin kaikilla liiketoiminta-alueilla alentuneiden muuttuvien kustannusten
- UPM ilmoitti merkittävää tuloskasvua tuovasta investoinnista Uruguayhin ja toimenpiteistä UPM Communication Papersin kilpailukyyn varmistamiseksi
- Liiketoiminnan rahavirta nousi 500 miljoonaan euroon (405 miljoonaa)
- Nettovelka laski -2 miljoonaan euroon (4 miljoonaa)

Q1–Q3 2019 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 1 % ja oli 7 791 miljoonaa euroa (Q1–Q3 2018: 7 752 miljoonaa)
- Vertailukelpoinen liikevoitto laski 4 % ja oli 1 061 miljoonaa (1 109 miljoonaa)
- Liiketoiminnan rahavirta nousi 1 256 miljoonaan euroon (947 miljoonaa)
- UPM ilmoitti heinäkuussa 2,7 miljardin dollarin (USD) investoinnista 2,1 miljoonan tonnin eukalyptussellutehtaaseen Uruguayn Paso de los Torosissa
- UPM sulki paperikone 10:n UPM Plattlingin tehtaalla Saksassa
- UPM ilmoitti syyskuussa suunnitelmista sulkea UPM Rauman tehtaan paperikone 2, myydä UPM Chapellen sanomalehtipaperitehdas Grand-Couronnessa, Ranskassa sekä perustaa uusi liiketoimintojen palvelukeskus Wrocławiin Puolaan

Tunnuslukuja

	Q3/2019	Q3/2018	Q2/2019	Q1–Q3/2019	Q1–Q3/2018	Q1–Q4/2018
Liikevaihto, milj. euroa	2 493	2 650	2 605	7 791	7 752	10 483
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa ¹⁾	455	497	466	1 409	1 395	1 868
% liikevaihdosta ¹⁾	18,2	18,7	17,9	18,1	18,0	17,8
Liikevoitto, milj. euroa	316	417	319	1 009	1 151	1 895
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	342	420	345	1 061	1 109	1 513
% liikevaihdosta	13,7	15,9	13,2	13,6	14,3	14,4
Voitto ennen veroja, milj. euroa	319	401	300	983	1 108	1 839
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja, milj. euroa	345	404	325	1 036	1 067	1 457
Kauden voitto, milj. euroa	260	328	245	810	905	1 496
Vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	281	330	271	857	875	1 194
Tulos per osake (EPS), euroa	0,46	0,61	0,46	1,49	1,69	2,80
Vertailukelpoinen EPS, euroa	0,50	0,61	0,51	1,58	1,64	2,24
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,7	14,5	10,0	11,0	13,5	16,2
Vertailukelpoinen ROE, %	11,6	14,6	11,1	11,6	13,0	12,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	12,0	16,7	11,2	12,4	15,3	18,4
Vertailukelpoinen ROCE, %	12,9	16,8	12,2	13,1	14,8	14,6
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa ¹⁾	500	405	436	1 256	947	1 330
Liiketoiminnan rahavirta per osake, milj. euroa ¹⁾	0,94	0,76	0,82	2,35	1,78	2,49
Oma pääoma per osake kauden lopussa, euroa	18,28	17,21	17,91	18,28	17,21	18,36
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, milj. euroa	11 172	9 942	10 820	11 172	9 942	10 575
Nettovelka kauden lopussa, milj. euroa	-2	4	366	-2	4	-311
Nettovelka/EBITDA (viim. 12 kk) ¹⁾	0,00	0,00	0,19	0,00	0,00	-0,17
Henkilöstö kauden lopussa	19 020	19 076	19 760	19 020	19 076	18 978

¹⁾ Vuoden 2018 vertailuluvut on oikaistu johtuen muutoksesta metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteissa. Lisätietoja kohdassa » [Laatimisperiaatteet](#).

UPM esittää tietyt tunnuslukuja toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista, jotka ovat European Securities and Markets Authority (ESMA) antaman ohjeen mukaisia vaihtoehtoisia tunnuslukuja. Vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty » [UPM vuoden 2018 vuosikertomuksessa](#).

Toimitusjohtaja Jussi Pesonen kommentoi Q3:n tulosta:

”Vuosineljännes oli erittäin merkittävä merkki paalu yhtiön strategisessa uudistumisessa. Suurin uutinen oli päätös investoida Uruguayssa uuteen, erittäin kilpailukykyiseen sellutehtaaseen, joka tulevaisuudessa nostaa selluliiketoiminnan ja UPM:n tuloksen uudelle tasolle. Meillä on ainutlaatuinen tilanne edetä merkittävien kasvuhankkeiden valmistelussa ja toteutuksessa. Samaan aikaan jatkamme toimia kilpailukykyämme varmistamiseksi.

UPM:n liiketoimintojen hyvä kehitys jatkui kolmannella vuosineljänneksellä. Talouskasvun hidastuminen, erityisesti Euroopassa, vaikuttaa tuotteidemme markkinoihin, ja myyntihinnat laskivat odotustemme mukaisesti. Onnistuimme pitämään marginaalit alkuvuoden tasolla.

Sellun hinta oli ennätyksellisen korkea viime vuoden vastaavalla vuosineljänneksellä, ja siihen verrattuna liikevaihto laski 6 % ja vertailukelpoinen liikevoitto 19 % 342 miljoonaa euroon. Tämän vuoden toiseen neljännekseen verrattuna liikevoitto pysyi ennallaan. Liiketoiminnan rahavirta oli erittäin vahva, yhteensä 500 miljoonaa euroa. Johdonmukaisen vahva rahavirta ja velaton tase muodostavat vankan perustan kasvuinvestointiemme toteuttamiselle.

UPM Biorefiningin liikevoittoon vaikutti odotetusti sellun hinnan lasku. Operatiivisesti vuosineljännes oli kuitenkin vahva. Sekä UPM Pulp että UPM Biofuels tekivät tuotantoennätykset, ja UPM Biofuelsin vuosineljänneksen tulos oli kaikkien aikojen paras.

UPM Communication Papersin tulos oli jälleen vankka. Kiinteiden ja muuttuvien kustannusten hallinnalla onnistuimme vastaamaan kysynnän ja hintojen markkinapaineeseen. Varmistaakseen kilpailukykyä UPM sulki heinäkuussa UPM Plattlingin tehtaan paperikoneen 10 Saksassa, ja syyskuussa ilmoitimme suunnitelmasta sulkea UPM Rauman paperikone 2 ja myydä UPM Chapellen sanomalehtipaperitehdas Ranskassa.

UPM Specialty Papers onnistui kääntämään kannattavuuskehityksensä. Liiketoiminta-alue hyötyi edullisesta sellusta ja hyvästä asiakaskysynnästä, erityisesti Aasiassa. Näkyviä tuloksia saatiin aikaan myös omilla kustannustenhallintaohjelmilla.

UPM Raflatacin marginaalit toipuvat vähitellen määrätietoisten toimenpiteiden ansiosta. Myönteisen kehityksen turvaamiseksi

monet marginaaleihin, tuotevalikoimaan ja kustannuksiin kohdentuvat hankkeet jatkuvat.

UPM Energy teki jälleen erinomaisen tuloksen. Siitä on kiittäminen paitsi kohonneita markkinahintoja myös vesivoiman tuotannon taitavaa optimointia Suomen erittäin kuivissa vesiolosuhteissa.

Vastatuuli UPM Plywoodin markkinoilla voimistui. Sopeutuminen hidastuvaan kysyntään johti Suomessa yt-neuvotteluihin ja väliaikaisiin lomautuksiin. Tuotannon käynnistyminen UPM Chudovon tehtaan laajennusosassa Venäjällä oli kilpailukykyä osaltaan parantava myönteinen uutinen.

Huolellisen valmistelun jälkeen päätimme uuden maailmanluokan sellutehtaan rakentamisesta keskiseen Uruguayhin. Nyt siirrymme ripeästi valmistelusta suunnitteluun ja toteutukseen. Rakentamisen luvitus ja valmistelu on alkanut tehdastontilla ja Montevideon satamassa. Uruguayn valtio on aloittanut rautatien rakentamisen, ja toimittajat rekrytoivat työvoimaa. 2,7 miljoonan US-dollarin investointi erittäin kilpailukykyiseen, 2,1 miljoonan tonnin sellutehtaaseen lisää UPM:n sellukapasiteettia yli 50 % ja vaikuttaa merkittävästi UPM:n tuloksentekokykyyn.

Muutkin merkittävät uudistushankkeemme edistyvät. UPM Nordlandin ja UPM Changshun tehtaiden investoinnit tarrojen taustapapereihin valmistuvat vuoden loppuun mennessä. Biokemikaaleihin ja biopolttoaineisiin liittyvät tekniset ja kaupalliset selvitykset jatkuvat Saksassa ja Suomessa. Nämä liiketoiminnot vauhdittavat muutosta kohti tulevaisuutta, joka ei ole riippuvainen fossiilisista raaka-aineista. UPM:lle ne edustavat innostavia liiketoimintamahdollisuuksia valtavilla uusilla markkinoilla.

UPM uskoo vahvasti kestävä kehityksen liiketoimintoihin, jotka tarjoavat ratkaisuja globaaleihin haasteisiin. Yhtiö sai vuosineljänneksen aikana tunnustusta tästä sitoutumisesta ja listattiin kärkipaikoille Dow Jonesin kestävä kehityksen indeksiin ja MSCI:n ESG Ratings -listaan sekä nimettiin YK:n Global Compact Lead -vastuullisuusfoorumin jäseneksi. Olen hyvin ylpeä näiltä arvostetuilta tahoilta tulleista tunnustuksista.”

Näkymät vuodelle 2019

Maailmanlaajuisen talouskasvun odotetaan jatkuvan vuonna 2019, tosin hitaampana kuin vuonna 2018. Talouskasvuun liittyy kuitenkin merkittäviä epävarmuuksia, kuten globaalit kauppakiistat. Kasvu on hidastunut Euroopassa, erityisesti Saksassa. Nämä tekijät saattavat vaikuttaa maailman talouskasvuun sekä UPM:n tuote- ja raaka-ainemarkkinoihin.

UPM teki ennätystuloksen vuonna 2018. Yhtiön liiketoimintojen tuloksen odotetaan olevan hyvällä tasolla vuonna 2019.

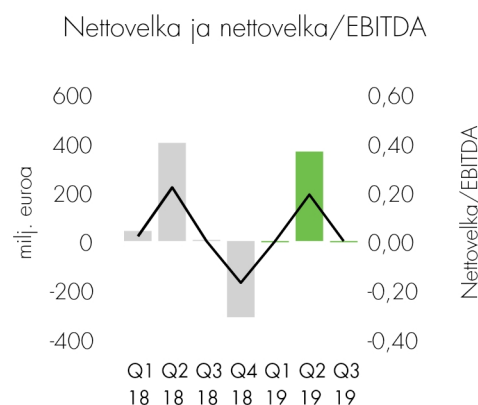
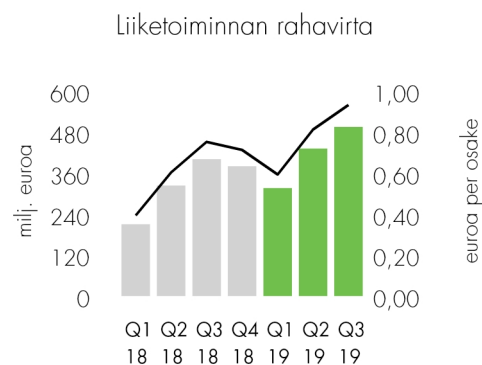
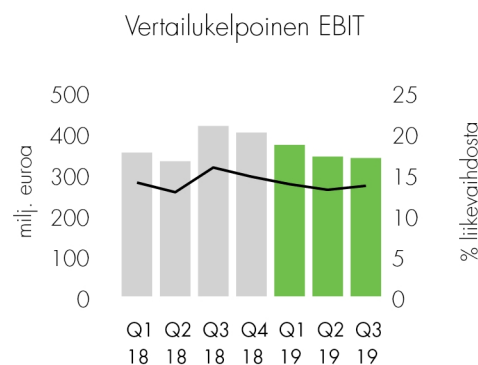
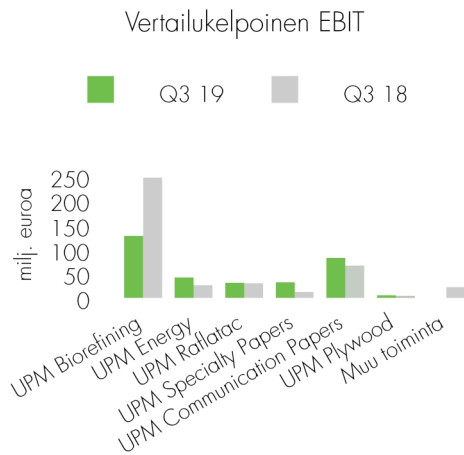
Vuonna 2019 kysynnän kasvu on jatkunut useimmissa UPM:n liiketoiminnoissa, vaikkakin maltillisena. Kysynnän lasku on jatkunut UPM Communication Papers -liiketoiminnassa.

Metsävarojen käyvän arvon nousun ei odoteta vaikuttavan merkittävästi vertailukelpoiseen liikevoittoon vuonna 2019.

Vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä UPM:n liiketoimintoihin vaikuttavien sellun keskihintojen odotetaan olevan alemmat kuin kolmannella neljänneksellä. UPM Biorefiningin vaikuttaa UPM Fray Bentosin sellutehtaan aikataulun mukainen huoltoseisokki. UPM Communication Papersiin vaikuttaa positiivisesti vuotuiset energian liittyvät maksuhyvitykset.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

UPM on ottanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöön 1.1.2019 oikaisematta vertailukausia. Muutos vuokrasopimusten laskentaperiaatteissa on johtanut liiketoiminnan muiden kulujen laskuun (näin ollen kasvattaen EBITDAa) ja poistojen kasvuun, millä on positiivinen vaikutus liikevoittoon. Lisäksi korkokulut ovat kasvaneet hieman. Käyttöönottolla ei ollut vaikutusta rahavirran tuottoon, mutta muutoksella on positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan, sillä suuri osa vuokrasopimuksiin liittyvistä maksuista raportoidaan nyt rahoituksen rahavirrassa vuokrasopimusvelkojen lyhennyksinä. Konserni on arvioinut, että IFRS 16:n käyttöönoton seurauksena vuoden 2019 liiketoiminnan muut kulut tulevat olemaan noin 80 miljoonaa euroa alemmat (kasvattaen EBITDAa vastaavalla määrällä), poistot noin 60 miljoonaa euroa korkeammat ja korkokulut noin 10 miljoonaa euroa korkeammat. Vuokrattujen käyttöomaisuushyödykkeiden kasvu 1.1.2019 oli 489 miljoonaa euroa ja rahoitusvelan kasvu 488 miljoonaa euroa. Vuokratut käyttöomaisuushyödykkeet eivät sisälly investointien määrittelyyn.

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

Vuoden 2019 heinä-syyskuun liikevaihto oli 2 493 miljoonaa euroa, 6 % alempi kuin vuoden 2018 heinä-syyskuun liikevaihto 2 650 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi UPM Rallatoc -liiketoiminta-alueella, säilyi muuttumattomana UPM Energy -liiketoiminta-alueella ja laski UPM Biorefining-, UPM Communication Papers-, UPM Specialty Papers- ja UPM Plywood -liiketoiminta-alueilla.

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 19 % ja oli 342 (420) miljoonaa euroa eli 13,7 % (15,9 %) liikevaihdosta.

Myyntihintojen kehitys vaihteli liiketoiminnoittain.

Konsernitasolla myyntihintojen muutoksella, pääosin sellussa, oli negatiivinen vaikutus vertailukelpoiseen liikevoittoon, mikä ylitti alempien muuttuvien kustannusten positiivisen vaikutuksen kaikilla liiketoiminta-alueilla.

Kiinteät kustannukset laskivat 13 miljoonaa euroa pääasiassa alempien henkilöstökustannusten johdosta. Ilman IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönottoa kiinteät kulut olisivat olleet 15 miljoonaa euroa korkeammat (eli olisivat kasvaneet 2 miljoonaa euroa). Toimitusmäärät kasvoivat viime vuodesta.

Poistot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat 119 (105) miljoonaa euroa. Lukuun sisältyi 18 (2) miljoonaa euroa vuokrattujen käyttöomaisuushyödykkeiden poistoja. Metsävarojen käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 5 (27) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 316 (417) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa olivat kaudella -26 (-3) miljoonaa euroa. Lukuun sisältyi 28 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja UPM Communication Papers -liiketoiminta-alueella.

Korkokulut ja muut rahoitustuotot ja -kulut nettona olivat 3 miljoonaa (-17) miljoonaa euroa. Kurssierot ja käypien arvojen muutokset olivat 0 (0) miljoonaa euroa. Tuloverot olivat 59 (73) miljoonaa euroa.

Vuoden 2019 heinä-syyskuun voitto oli 260 (328) miljoonaa euroa, ja vertailukelpoinen kauden voitto oli 281 (330) miljoonaa euroa.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 1 % ja oli 342 (345) miljoonaa euroa eli 13,7 % (13,2 %) liikevaihdosta.

Myyntihinnat laskivat useimmilla UPM:n liiketoiminta-alueilla.

Kiinteät kustannukset laskivat 46 miljoonaa euroa johtuen kausiluonteisista syistä ja UPM Kymen sellutehtaalla toteutetusta suunnitellusta kunnossapitoseisokista vertailuajanjaksolla vuoden toisella neljänneksellä. Muuttuvat kustannukset laskivat ja eniten tähän vaikutti alemmat sellukustannukset. Toimitusmäärät kasvoivat.

Poistot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat 119 (118) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 5 (-3) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 316 (319) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuu 2019 verrattuna tammi-syyskuuhun 2018

Vuoden 2019 tammi-syyskuun liikevaihto oli 7 791 miljoonaa euroa, 1 % enemmän kuin vuoden 2018 vastaavan ajanjakson liikevaihto 7 752 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi UPM Raflatac- ja UPM Energy -liiketoiminta-alueilla, säilyi muuttumattomana UPM Biorefining- ja UPM Specialty Papers -liiketoiminta-alueilla, ja laski hieman UPM Communication Papers- ja UPM Plywood -liiketoiminta-alueella.

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 4 % ja oli 1 061 (1 109) miljoonaa euroa eli 13,6 % (14,3 %) liikevaihdosta.

Myyntihintojen ja muuttuvien kustannusten kehitys vaihteli liiketoiminnoittain. Konsernitason korkeampien muuttuvien kustannusten negatiivinen vaikutus ylitti korkeampien myyntihintojen positiivisen vaikutuksen.

Kiinteät kustannukset laskivat 38 miljoonaa euroa, osin vertailuajanjaksoa vähäisempien kunnossapitotoimenpiteiden johdosta. Ilman IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönottoa kiinteät kulut olisivat olleet 42 miljoonaa euroa korkeammat (eli olisivat kasvaneet 4 miljoonaa euroa). Toimitusmäärät kasvoivat.

Poistot ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä olivat 357 (317) miljoonaa euroa. Lukuun sisältyi 53 (5) miljoonaa euroa vuokrattujen käyttöomaisuushyödykkeiden poistoja. Metsävarojen käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 7 (27) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 1 009 (1 151) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa olivat kaudella -53 (41) miljoonaa euroa. Lukuun sisältyi 57 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja UPM Communication Papers -liiketoiminta-alueella ja 3 miljoonaa UPM Raflatac -liiketoiminta-alueella.

Korkokulut ja muut rahoitustuotot ja -kulut nettona olivat -25 (-45) miljoonaa euroa. Kurssierot ja käypien arvojen muutokset olivat -1 (2) miljoonaa euroa. Tuloverot olivat 174 (203) miljoonaa euroa.

Vuoden 2019 tammi-syyskuun voitto oli 810 (905) miljoonaa euroa, ja vertailukelpoinen kauden voitto oli 857 (875) miljoonaa euroa.

Rahavirta ja rahoitus

Vuoden 2019 tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja ja rahoitusta oli 1 256 (947) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma väheni katsauskauden aikana 49 (kasvoi 237) miljoonaa euroa.

31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta maksettiin osinkoa 1,30 euroa osakkeelta (yhteensä 693 miljoonaa euroa). Osingon maksupäivä oli 17.4.2019.

Nettovelka laski -2 (4) miljoonaan euroon vuoden 2019 kolmannen neljänneksen lopussa. Velkaantumistaso 30.9.2019 oli 0 % (0 %). Viimeisen 12 kuukauden EBITDAan perustuva nettovelan ja EBITDA:n suhde oli kauden lopussa 0,00 (0,00).

UPM:n rahavarat ja käyttämättömät luottolimiitit olivat 30.9.2019 yhteensä 1,1 miljardia euroa.

Investoinnit

Vuoden 2019 tammi-syyskuussa investoinnit olivat 212 (194) miljoonaa euroa eli 2,7 (2,5) % liikevaihdosta. Investoinnit eivät sisällä lisäyksiä vuokrattuihin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Kokonaisinvestointien, ilman investointeja osakkeisiin, ennakoidaan vuonna 2019 olevan noin 450 miljoonaa euroa.

Huhtikuussa 2017 UPM ilmoitti vahvistavansa asemaansa tarramarkkinoilla ja investoi noin 6 miljoonaa euroa Tampereen tehtaan erikoistarralaminaatin valmistukseen. Tehtaalle rakennettiin uusi erikoistutelinja, jonka tuotanto keskittyy pieniin ajosarjoihin. Lisäksi tehtaan sisäistä logistiikkaa tehostettiin. Uusi tutelinja valmistui tammikuussa 2019.

Lokakuussa 2017 UPM ilmoitti suunnitelmasta laajentaa Chudovon vaneritehdasta Venäjällä. Investointi on lisännyt tehtaan tuotantokapasiteettia 45 000 kuutiometrillä 155 000 kuutiometriin vuodessa sekä laajentanut tehtaan tuotevalikoimaa. Tehdasalueelle rakennettiin myös uusi biolämpövoimala. Investoinnin kokonaisarvo on 50 miljoonaa euroa, ja se valmistui vuoden 2019 kolmannen neljänneksen lopussa.

Huhtikuussa 2018 UPM ilmoitti uudistavansa paperikone 2:n Nordlandin tehtaalla Dörpenissä, Saksassa, ja muuntavansa sen hienopaperituotannosta glassiinipapereiden tuotantoon. Koneeseen asennetaan uusi viimeistely-yksikkö. Tuotanto käynnistyy vuoden 2019 viimeisellä vuosineljänneksellä. Suunniteltu kapasiteetti uudistuksen jälkeen on 110 000 tonnia glassiinia vuodessa. Nordlandin kokonaisinvestointi on 124 miljoonaa euroa.

Huhtikuussa 2018 UPM ilmoitti suunnitelmasta lisätä irrokepapereiden tuotantokapasiteettia UPM Changshun tehtaalla Kiinassa. Kun paperikone 3:lle asennettava toinen superkalanteri on käytössä vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä, tehtaan glassiinipaperin kapasiteetti nousee yli 40 000 tonnilla vuodessa. Changshun investoinnin kokonaiskustannus on 34 miljoonaa euroa.

Heinäkuussa 2019 UPM ilmoitti 2,7 miljardin dollarin (USD) investoinnista 2,1 miljoonan tonnin eukalyptussellutehtaan rakentamiseksi Paso de los Toroksen kaupungin lähelle Uruguayn keskiosissa. Tehdasinvestoinnin lisäksi UPM investoi noin 280 miljoonaa dollaria satamatoimintoihin Montevideossa ja 70 miljoonaa dollaria tehtaan ulkopuolisiin paikallisiin investointeihin, mukaan lukien uuteen asuinalueeseen Paso de los Toroksessa. Tehtaan arvioidaan käynnistyvän vuoden 2022 toisella puoliskolla.

Henkilöstö

Vuoden 2019 tammi-syyskuussa UPM:n palveluksessa oli keskimäärin 19 306 (19 360) henkilöä. Vuoden 2019 alussa henkilöstön määrä oli 18 978 ja kolmannen neljänneksen lopussa 19 020.

Investointi sellutehtaaseen Uruguayssa

23.7. UPM ilmoitti 2,7 miljardin dollarin (USD) investoinnista 2,1 miljoonan tonnin eukalyptussellutehtaan rakentamiseksi Paso de los Toroksen kaupungin lähelle Uruguayn keskiosissa. Tehdasinvestoinnin lisäksi UPM investoi noin 280 miljoonaa dollaria satamatoimintoihin Montevideossa ja 70 miljoonaa dollaria tehtaan ulkopuolisiin paikallisiin investointeihin, mukaan lukien uuteen asuinalueeseen Paso de los Toroksessa. Tehtaan arvioidaan käynnistyvän vuoden 2022 toisella puoliskolla.

Investointi lisää UPM:n sellukapasiteettia yli 50 %, mikä kasvattaa olennaisesti sekä selluliiketoiminnan kokoa että UPM:n tuloksentekokykyä tulevaisuudessa.

Kilpailukykyisen puunhankintansa, suuren kokonsa, parhaan saatavilla olevan tuotantotekniikkansa ja tehokkaan logistiikkansa ansiosta uuden tehtaan arvioidaan saavuttavan kilpailukykyisen kassakustannustason, eli noin 280 dollaria toimitettua sellutonnin kohden. Luku pitää sisällään muuttuvat ja kiinteät kustannukset, puunhankinnan, tehdastoiminnot ja logistiikan päämarkkinoille. Lisäksi työturvallisuus ja ympäristösuorituskyky koko arvoketjussa puuviljelmiltä asiakastoimituksiin tulee olemaan teollisuuden huipputasoa.

Kilpailukykyinen puunhankinta

Eukalyptuksen saatavuus tehtaalte on varmistettu UPM:n omilla ja vuokratuilla puuviljelmillä sekä yhteistyösopimuksin yksityisten maanomistajien kanssa. UPM:llä on Uruguayssa 382 000 hehtaaria omia ja vuokratuilla puuviljelmia. Niiltä toimitetaan puuta nykyiselle UPM Fray Bentosin tehtaalte ja uudelle tehtaalte Paso de los Toroksen lähelle.

Huipuluokan tehdas

Tehdas on suunniteltu tehokkaaksi yksilinjaiseksi tuotantolaitokseksi. Koneet, materiaalit, automaatio ja standardisointi mahdollistavat korkean käyttöasteen ja kunnossapidettävyyden kuten myös tehokkaan energiantuotannon, työturvallisuuden, ympäristösuorituskyvyn ja alhaiset tuotantokustannukset koko tehtaan pitkän elinkaaren aikana.

Tehdas on suunniteltu täyttämään Uruguayn tiukat ympäristövaatimukset sekä kansainväliset standardit ja suositukset uuden aikaisille tehtaille, mukaan lukien viimeisimmän ja parhaiden käytettävissä olevien tekniikoiden (BAT) käyttö. Tehtaan ympäristövaikutuksia seurataan laajalla ja läpinäkyvällä valvonnalla.

Alussa tehtaan tuotantokapasiteetti on 2,1 miljoonaa tonnia vuodessa. Ympäristölupaehdot mahdollistavat tuotannon laajentamisen tulevaisuudessa. Toimiessaan tehdas tuottaa yli 110 MW uusiutuvaa sähköä myyntiin.

Tehokas logistinen kokonaisuus

Tehokkaasti toimiva logistiikkaketju turvataan sovitulla tiestön parannustoimenpiteillä, merkittävällä rautatieuudistuksella ja uudella satamaterminalilla.

Public-Private-Partnership -sopimus Uruguayn hallituksen ja rautatien rakentamisesta vastaavan yhtiön välillä allekirjoitettiin toukokuussa 2019. Alustavat työt rautatien rakentamiseksi on aloitettu ja rakennusyhtiö on sopinut hankkeen rahoituksesta.

UPM on päättänyt rakentaa selluterminalin Montevideon syväsatamaan. Investoinnin arvo on noin 280 miljoonaa dollaria. Suora raideyhteys tehtaalta uuden aikaiseen syväsatamaan muodostaa tehokkaan toimitusketjun maailmanmarkkinoille. Montevideon syväsatama tarjoaa synergiahyötyjä valtamerikuljetuksissa myös UPM:n nykyisille toiminnoille Uruguayssa.

UPM on sopinut satamaterminalin toimituksesta ja suunnittelee sopimusta rautatiepalveluista, jotka ovat IFRS 16 mukaisia vuokrasopimuksia. Vuokrattujen hyödykkeiden vuokramaksujen arvioidaan olevan 200 miljoonaa dollaria.

Merkittävä vaikutus Uruguayn talouteen

Riippumattomien sosioekonomisten vaikutusarviointien mukaan tehtaan arvioidaan valmistuttuaan kasvattavan Uruguayn bruttokansantuotetta noin 2 %, ja Uruguayn vuosittaisen viennin arvioidaan kasvavan noin 12 %.

Rakennusvaiheen ollessa vilkkaimmillaan tehdasalueella työskentelee yli 6 000 henkilöä. Toiminta-aikanaan tehtaan arvioidaan luovan Uruguayn talouteen noin 10 000 pysyvää työpaikkaa, joista noin 4 000 olisi UPM:n ja sen suorien

alihankkijoiden palveluksessa. Noin 600 yrityksen arvioidaan toimivan tehtaan arvoketjussa.

Tehdas sijaitsee yhdellä Uruguayn monista vapaakauppa-alueista ja maksaa vuosittain kiinteän 7 miljoonan dollarin veron. Tehtaan arvoketjun arvioidaan tuovan talouteen vuosittain 170 miljoonaa dollaria veroina ja sosiaalimaksumina ja tuovan palkkatuloja vuosittain 200 miljoonaa dollaria.

Projektiakataulu ja pääoman käyttö

Tehtaan arvioidaan käynnistyvän vuoden 2022 toisella puoliskolla. Rakentamisen luvitusprosessi ja tehtaan maatyöt ovat alkaneet. Rakennustyöntekijöiden väliaikaisten asuntojen rakentaminen on aloitettu. Valmistelut Montevideon sataman selluterminalin rakentamiseksi ovat alkaneet. Satama-alue on raivattu, ruoppaus on aloitettu ja laitureiden purku on käynnissä. Myös tarjouskilpailu päälaitetoimituksista ja projektin resurssointi ovat käynnissä. Merkittävät taloudelliset sitoumukset tehdään rautatien rahoituksen ja toteutuksen edetessä.

Pääosa 3 miljardin dollarin investointisummasta käytetään vuosina 2020-2022. UPM:n omistus projektissa on 91 %, ja paikallisen pitkäaikaisen, myös UPM Fray Bentosissa mukana olevan kumppanin omistus on 9 %. UPM:n investointi rahoitetaan liiketoiminnan rahavirralla ja tavanomaisilla rahoitusjärjestelyillä.

Biokemikaaliliiketoiminnan kehittäminen

UPM yhdisti vuonna 2013 biokemikaaleja koskevat liiketoimintahankkeensa ja muodosti UPM Biochemicals -yksikön. UPM Biochemicals tarjoaa ja kehittää innovatiivisia, kestävän kehityksen mukaisia ja kilpailukykyisiä puupohjaisia biokemikaaleja. Sen tuotesegmenttejä ovat biokemikaalit ja ligniinituotteet. Yksikön tuotekehitys on esikaupallisessa vaiheessa. UPM tavoittelee teollisen mittakaavan konsepteja kehittämällä ja testaamalla teollisuussovelluksia aktiivisesti.

Lokakuussa 2017 UPM ilmoitti arvioivansa mahdollisen biojalostamon rakentamista Saksaan. Tekninen esisuunnittelu mahdollisen biojalostamon osalta on saatu valmiiksi. Parhaillaan yhtiö arvioi kahta vaihtoehtoista yritysalueita Saksassa, Frankfurtissa ja Leunassa, valitakseen optimaaliset olosuhteet mahdolliselle biojalostamolle. Myös kaupallinen esisuunnittelu tulee saattaa päätökseen, ennen kuin UPM käynnistää yhtiön tavanomaisen arviointi- ja valmisteluprosessin koskien mahdollista investointipäätöstä.

OL3-voimalaitoshanke

Teollisuuden Voima Oyj (TVO) rakennuttaa kolmatta ydinvoimalaitosyksikköä, OL3 EPR, Olkiluodossa (OL3). UPM osallistuu osakeomistuksensa Pohjola Voima Oyj:n (PVO) kautta OL3:een, koska PVO on TVO:n suurin osakkeenomistaja. UPM:n epäsuora osuus OL3:sta on noin 31 %. OL3 on rakenteilla oleva ydinvoimalaitosyksikkö, joka on tilattu kiinteähintaisena avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (laitostoimittaja), jonka muodostavat AREVA GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG.

Laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti alkuperäisen aikataulun suunnitelman mukaan alkaa huhtikuussa 2009. Laitostoimittaja on uudelleenarvioinut aikataulua useaan otteeseen. TVO ilmoitti heinäkuussa 2019 saaneensa tiedon laitostoimittajan aikataulupäivityksestä, jonka mukaan OL3:n säännöllinen sähköntuotanto alkaisi heinäkuussa 2020.

Laitostoimittajan ilmoituksen mukaan polttoaine ladataan reaktoriin tammikuussa 2020 ja laitosyksikkö liitetään ensimmäistä kertaa valtakunnan verkkoon huhtikuussa 2020. Käyttöönotto-ohjelman mukaisesti laitosyksikkö tuottaa 1-3 terawattituntia sähköä vaihtelevin tehojen aikana, joka alkaa

verkkoon liittämisestä ja päättyy säännöllisen sähköntuotannon aloittamiseen.

Valmistuttuaan OL3 toimittaa osakkailleen sähköä omakustannuseriaatteen ”Mankala-periaatteen” mukaisesti, joka on laajassa käytössä Suomen energiateollisuudessa. Mankala-periaatteen mukaan osakkaille toimitetaan sähköä ja/tai lämpöä omistussuhteiden suhteessa, ja kukin osakas vastaa osuuksiensa mukaisesti sähkön ja lämmön tuotantokustannuksista kuten yhtiöjärjestyksessä on määritelty. OL3 lisää UPM Energyn sähköntuotantokapasiteettia merkittävästi. Uuden voimalaitosyksikön odotetaan olevan erittäin tehokas, ja se täyttää korkeimpien turvallisuusstandardien vaatimukset. Se tuottaa sähköä ilman hiilidioksidipäästöjä, ja käytetyn polttoaineen loppusijoitukseen on Olkiluodossa turvallinen ratkaisu.

Merkittävät tapahtumat raportointikaudella

9.1. UPM ilmoitti osallistuvansa Montevideon satamaa koskevaan kansainväliseen julkiseen kilpailutusprosessiin, jonka järjestäjänä on Uruguayn kansallinen satamahallinto (National Ports Administration, ANP).

Maaliskuussa ANP myönsi UPM:lle toimiluvan Montevideon satamaan. Toimilupa koskee sellun, kemikaalien ja muiden selluntuotantoon liittyvien raaka-aineiden säilytykseen ja kuljetukseen erikoistuneen satamaterminaalin rakentamista ja toimintaa. Terminaalin tavoitteena on käsitellä noin 2 miljoonaa tonnia sellua vuosittain. Toimiluvan kesto on 50 vuotta.

31.1. UPM ilmoitti investoivansa Kuusankosken vesivoimalan peruskorjaukseen. Kuusankosken voimalan keskimääräisen vuosittaisen tuotannon odotetaan kasvavan nykyisestä 180 GWh:sta 195 GWh:iin. Investointi valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä.

24.6. UPM ilmoitti suunnitelmasta sulkea pysyvästi UPM Plattlingin tehtaan paperikone 10 Saksassa, mikä vähentää noin 155 000 tonnia päällystetyn mekaanisen paperin kapasiteettia Euroopassa. Paperikone suljettiin pysyvästi heinäkuussa 2019. Päätös vaikutti 155 henkilöön. UPM kirjasi noin 29 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut vertailukelpoisuuteen vaikuttavana eränä vuoden 2019 toisen neljänneksen tulokseen. Päätöksen odotetaan tuovan noin 17 miljoonan euron vuosittaiset säästöt.

17.7. TVO ilmoitti saaneensa laitostoimittajalta päivitetyn aikataulun OL3 EPR -laitosyksikön käyttöönotosta. Saadun tiedon mukaan OL3:n säännöllinen sähköntuotanto alkaa heinäkuussa 2020.

23.7. UPM ilmoitti 2,7 miljardin Yhdysvaltain dollarin (USD) investoinnista 2,1 miljoonan tonnin eukalyptussellutehtaan rakentamiseksi Paso de los Torokseen kaupungin lähelle Uruguayn keskiosissa. Tehdasinvestoinnin lisäksi UPM investoi noin 280 miljoonaa dollaria satamatoimintoihin Montevideossa ja 70 miljoonaa dollaria tehtaan ulkopuolisiin paikallisiin investointeihin, mukaan lukien uuteen asuinalueeseen Paso de los Toroksessa. Tehtaan arvioidaan käynnistyvän vuoden 2022 toisella puoliskolla.

10.9. UPM ilmoitti suunnitelmasta sulkea pysyvästi SC-paperikone 2 Raumalla ja myydä Chapellen sanomalehtipaperitehtaan Grand-Couronnessa, Ranskassa. Suunnitelmien toteutuminen tarkoittaisi, että UPM:n SC-kapasiteetti pienentyisi 265 000 tonnilla ja sanomalehtipaperikapasiteetti 240 000 tonnilla. Arvioitu henkilöstön vähennys Raumalla on 179 henkilöä. PK2 on suunniteltu suljettavaksi vuoden 2019 loppuun mennessä. Chapellen tehtaalla suunnitelma vaikuttaa 236 henkilöön. Jos UPM ei saa vartenotettavaa tarjousta vuoden 2020 tammikuun puoliväliin mennessä, prosessi tehtaan mahdollista sulkemista varten alkaa samalla, kun mahdollisen ostajan etsiminen jatkuu. Tavoitteena on saattaa nämä prosessit

päätökseen vuoden 2020 toisen neljänneksen loppuun mennessä.

Samanaikaisesti UPM ilmoitti suunnitelmasta perustaa Puolan Wrocławiin uusi palvelukeskus. Tämä vaikuttaa yhteensä 168 työpaikkaan 11 eri toimipaikassa. Keskuksen suunnitellaan olevan toiminnassa vuoden 2020 kolmannen neljänneksen loppuun mennessä.

UPM kirjasi vuoden 2019 kolmannen neljänneksen vertailukelpoiseen tulokseen vaikuttavina uudelleenjärjestelykuluina 28 miljoonaa euroa, josta 11 miljoonaa euroa arvonalentumisia. Kulut liittyivät pääosin Rauman PK2:n suunniteltuun sulkemiseen. Suunniteltujen toimenpiteiden odotetaan tuovan noin 20 miljoonan euron vuosittaiset säästöt.

Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa olennaisia raportointikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia.

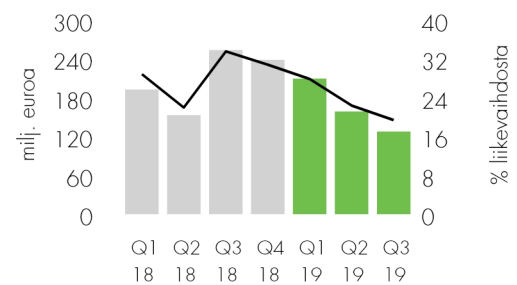
Merkittävien kunnossapitoseisokkien ajoitukset vuosina 2018 ja 2019

AJOITUS	TUOTANTOLAITOS
Q2/2018	Fray Bentosin sellutehdas Kaukaan sellutehdas Lappeenrannan biojalostamo Olkiluodon ydinvoimala
Q4/2018	Pietarsaaren sellutehdas
Q2/2019	Kymin sellutehdas Olkiluodon ydinvoimala
Q4/2019	Fray Bentosin sellutehdas

UPM Biorefining

UPM Biorefining muodostuu sellu-, saha- ja biopolttoaineliiketoiminnoista. UPM Pulp tarjoaa monipuolisen, kestävästi tuotetun selluvalikoiman erilaisiin käyttökohteisiin, kuten pehmo- ja erikoispapereihin, graafisiin papereihin ja pakkauskartonkiin. UPM Timber tarjoaa sertifioitua sahataravaa mm. rakentamiseen, huonekaluihin ja puusepänteollisuuteen. UPM Biofuels tuottaa kaikkiin dieselmootoreihin soveltuvaa puupohjaista uusiutuvaa dieseliä sekä uusiutuvaa naftaa, jota voidaan käyttää bensiinin biokomponenttina tai korvaamaan fossiilisia raaka-aineita esimerkiksi petrokemianteollisuudessa. UPM:llä on kolme sellutehdasta Suomessa sekä sellutehdas ja puuviljelmät Uruguayssa. UPM:llä on Suomessa neljä sahaa ja yksi biojalostamo.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	Q1-Q4/18
Liikevaihto, milj. euroa	660	708	753	775	754	694	668	2 121	2 117	2 892
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa ¹⁾	171	203	254	282	297	199	233	628	729	1 011
% liikevaihdosta ¹⁾	25,9	28,6	33,8	36,4	39,3	28,6	34,9	29,6	34,4	35,0
Metsävarojen käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa ¹⁾	1	-1	-1	-3	-3	-6	0	0	-9	-12
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	1	1	1	0	1	0	0	2	1	2
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-43	-42	-42	-39	-39	-39	-38	-127	-116	-155
Liikevoitto, milj. euroa	130	161	212	241	256	155	195	502	606	847
% liikevaihdosta	19,7	22,7	28,2	31,1	33,9	22,3	29,2	23,7	28,6	29,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	130	161	212	241	256	155	195	502	606	847
% liikevaihdosta	19,7	22,7	28,2	31,1	33,9	22,3	29,2	23,7	28,6	29,3
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	3 468	3 491	3 481	3 267	3 224	3 153	3 074	3 480	3 150	3 180
Vertailukelpoinen ROCE, %	15,0	18,4	24,4	29,5	31,7	19,7	25,4	19,3	25,6	26,6
Toimitukset, sellu, 1000 t	979	877	915	912	870	835	850	2 772	2 555	3 468

Sellutehtaiden huoltoseisokit: Q2 2019 Kymi, Q4 2018 Pietarsaari, Q2 2018 UPM Fray Bentos and UPM Kaukas.

¹⁾ Vuoden 2018 vertailuluvut on oikaistu johtuen muutoksesta metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteissa. Lisätietoja kohdassa » [Laatimisperiaatteet](#).

- UPM ilmoitti 2,7 miljardin dollarin (USD) investoinnista 2,1 miljoonan tonnin eukalyptussellutehtaan rakentamiseksi Paso de los Toroksen kaupunkiin lähelle Uruguayhin
- Ennätystuotanto sellussa ja biopolttoaineissa

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski alempien sellun myyntihintojen johdosta. Toimitusmäärät olivat suurempien osittain vertailuajankohdan tilapäisten tuotanto-ongelmien ja osittain korkeampien markkinatoimitusten johdosta. UPM:n sellutoimitusten keskihinta euroina laski 25 %.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Vertailukelpoinen liikevoitto laski alempien sellun myyntihintojen johdosta. Kiinteät kustannukset laskivat ja toimitusmäärät kasvoivat osittain vertailukaudella olleiden suunniteltujen kunnossapitotoimien ja osittain korkeampien markkinatoimitusten johdosta. Muuttuvat kustannukset laskivat.

UPM:n sellutoimitusten keskihinta euroina laski 16 %.

Tammi-syyskuu 2019 verrattuna tammi-syyskuuhun 2018

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski alempien sellun myyntihintojen johdosta. Toimitusmäärät olivat suurempien.

UPM:n sellutoimitusten keskihinta euroina laski 9 %.

Markkinaympäristö

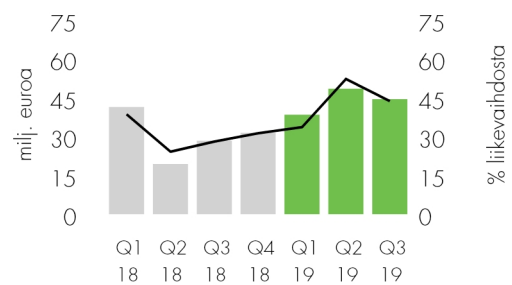
- Sellun maailmanlaajuinen kysynnän kasvu hidastui vuoden 2019 tammi-syyskuussa. Maailmantalouden epävarmuustekijät ja keskimääräistä korkeammat sellun varastotasot vaikuttivat edelleen markkinasellutoimituksiin maailmanlaajuisesti.
- Euroopassa ja Kiinassa valkaistun havupuusellun (NBSK) ja valkaistun lehtipuusellun (BHKP) markkinahinta laski vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna.
- Havupuusellun keskimääräinen euromääräinen Euroopan markkinahinta vuoden 2019 tammi-syyskuussa oli 9 % alempi ja lehtipuusellun markkinahinta 6 % alempi edellisvuoteen verrattuna. Kiinassa havupuusellun keskimääräinen dollarimääräinen markkinahinta oli 27 % alempi ja lehtipuusellun markkinahinta 21 % alempi edellisvuoteen verrattuna.
- Kehittyneen uusiutuvan dieselin ja naftan kysyntä jatkui vahvana.
- Sahataravan kysynnän kasvu jatkui mutta hiipui hieman. Maailmantalouden epävarmuustekijät ja varastojen purkaminen arvoketjussa vaikuttivat edelleen markkinahintoihin.

Lähteet: FOEX, UPM

UPM Energy

UPM Energy tuottaa arvoa kustannuskilpailukykyisessä, vähäpäästöisessä energiantuotannossa, fyysisen sähkön kaupassa, sähkön johdannaismarkkinoilla ja teollisten sähkön kuluttajien optimointipalveluilla. UPM Energy on Suomen toiseksi suurin sähköntuottaja. UPM:n sähköntuotantokapasiteetti koostuu vesi-, ydin- ja lauhdevoimasta.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	Q1-Q4/18
Liikevaihto, milj. euroa	101	93	113	100	101	83	107	306	291	391
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	48	51	41	34	31	23	44	140	98	132
% liikevaihdosta	47,5	55,1	36,0	34,1	30,8	27,2	41,1	45,6	33,6	33,7
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-3	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-7	-6	-9
Liikevoitto, milj. euroa	45	49	39	23	29	20	42	132	91	114
% liikevaihdosta	44,3	52,2	34,2	22,9	28,7	24,7	39,2	43,0	31,4	29,2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	—	-1	—	-9	—	—	—	-1	—	-9
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	45	49	39	32	29	20	42	132	91	123
% liikevaihdosta	44,3	52,9	34,2	31,9	28,7	24,7	39,2	43,2	31,4	31,5
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	2 452	2 460	2 463	2 419	2 343	2 321	2 301	2 458	2 322	2 346
Vertailukelpoinen ROCE, %	7,3	8,0	6,3	5,3	4,9	3,5	7,3	7,2	5,3	5,3
Toimitukset, sähkö, GWh	2 040	2 121	2 173	2 103	2 128	2 004	2 373	6 334	6 505	8 608

¹⁾ Vuoden 2019 toisen ja vuoden 2018 viimeisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät Meri-Pori voimalaitoksen omistusräjäytelyihin.

- TVO ilmoitti, että ydinvoimalaitosyksikön, Olkiluoto 3 ERP:n säännöllisen sähköntuotannon odotetaan alkavan heinäkuussa 2020
- Onnistunut vesivoiman tuotannon optimointi

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

UPM Energy -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi korkeampien sähkön myyntihintojen, korkeamman ydinvoiman tuotantomäärän ja laskeneiden ydinvoiman kustannusten ansiosta. UPM:n keskimääräinen sähkön myyntihinta nousi 7 % ja oli 43,3 (40,3) euroa/MWh.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Vertailukelpoinen liikevoitto laski, sillä vesivoiman tuotantomäärät laskivat vertailuajanjakson tulvakauden jälkeen. Myyntihinnat olivat korkeammat.

UPM:n keskimääräinen sähkön myyntihinta nousi 11 % ja oli 43,3 (38,9) euroa/MWh.

Tammi-syyskuu 2019 verrattuna tammi-syyskuuhun 2018

UPM Energy -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi korkeampien sähkön myyntihintojen, korkeamman ydinvoiman tuotantomäärän ja laskeneiden ydinvoiman kustannusten ansiosta.

UPM:n keskimääräinen sähkön myyntihinta nousi 11 % ja oli 41,9 (37,7) euroa/MWh.

Markkinaympäristö

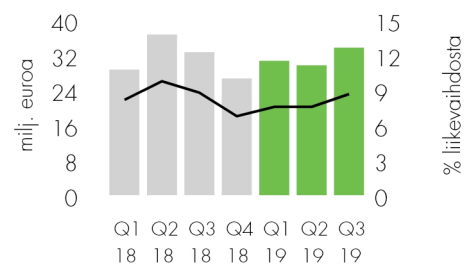
- Pohjoismaiden vesivarannot olivat lähes normaalitasolla syyskuun lopussa. Suomen vesivarannot pysyivät kuitenkin heikolla tasolla.
- Kivihiilen hinta laski vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Hiilidioksidipäästöoikeuksien hinta oli vuoden 2019 kolmannen neljänneksen lopussa 24,7 euroa/tonni, mikä oli korkeampi kuin vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä (21,2 euroa/tonni).
- Suomen keskimääräinen aluehinta pohjoismaisessa sähköpörssissä vuoden 2019 tammi-syyskuussa oli 44,2 euroa/MWh, mikä on 3 % alempi kuin viime vuoden vastaavana ajanjaksona (45,8 euroa/MWh).
- Suomen alueen sähkön termiinihintavuodeksi eteenpäin oli syyskuussa 42,9 euroa/MWh, mikä oli 7 % enemmän kuin vuoden 2019 toisen neljänneksen lopussa (40,0 euroa/MWh).

Lähteet: The Norwegian Water Resources and Energy Directorate, Svensk Energi, Suomen Ympäristökeskus, Nord Pool, Nasdaq OMX, Bloomberg, UPM

UPM Raflatac

UPM Raflatac valmistaa tarralaminaattia tuote- ja informaatioetikettiin mm. elintarvike-, juoma-, hygieni- ja lääketieteellisyydessä sekä vähittäiskaupassa. UPM Raflatac on maailman toiseksi suurin tarralaminaatin valmistaja.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	Q1-Q4/18
Liikevaihto, milj. euroa	382	385	398	397	374	371	345	1 165	1 091	1 488
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	44	40	40	35	41	44	36	124	121	156
% liikevaihdosta	11,4	10,3	10,1	8,8	11,0	11,9	10,4	10,6	11,1	10,5
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-10	-10	-10	-7	-8	-7	-7	-30	-22	-30
Liikevoitto, milj. euroa	36	30	26	27	33	37	29	91	99	126
% liikevaihdosta	9,3	7,8	6,5	6,9	8,9	9,9	8,3	7,8	9,1	8,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	2	—	-5	—	—	—	—	-3	—	—
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	34	30	31	27	33	37	29	94	99	126
% liikevaihdosta	8,8	7,7	7,7	6,9	8,9	9,9	8,3	8,1	9,1	8,5
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	578	590	586	543	538	540	519	585	533	535
Vertailukelpoinen ROCE, %	23,4	20,1	20,9	20,2	24,8	27,3	22,0	21,4	24,7	23,6

¹⁾ Vuoden 2019 kolmannen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät pitkäaikaisten varojen myyntivoitoja 2 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 5 miljoonaa euroa liittyvät rakennejärjestelykuluihin.

- Liikevaihto kasvoi korkeampien myyntihintojen ja parantuneen tuotevalikoiman ansiosta
- Maailman ensimmäinen puupohjainen uusiutuvia raaka-aineita sisältävä fossiilista muovia korvaava tarramateriaali UPM Raflatac Forest Film™ tuotiin markkinoille

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi korkeamman liikevaihdon, parantuneen tuotevalikoiman ja marginaalien hallinnan ansiosta ja epäsuotuisasta valuuttakurssikehityksestä huolimatta.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi parantuneen tuotevalikoiman ja marginaalien hallinnan ansiosta.

Tammi-syyskuu 2019 verrattuna tammi-syyskuuhun 2018

UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski korkeampien muuttuvien kustannusten ja epäsuotuisan valuuttakurssikehityksen johdosta, mikä ylitti korkeampien myyntihintojen ja toimitusmäärien positiivisen vaikutuksen.

Markkinaympäristö

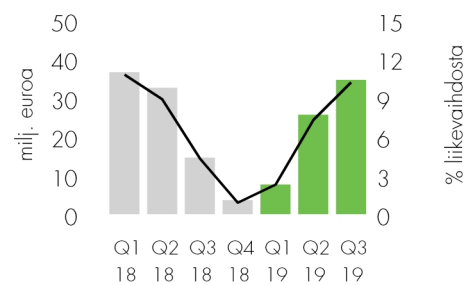
- Maailmanlaajuinen tarralaminaattien kysynnän kasvu hidastui vuoden 2019 tammi-syyskuussa.

Lähteet: FINAT, TLMi

UPM Specialty Papers

UPM Specialty Papers tarjoaa kasvaville markkinoille tarramateriaaleja ja irrokepapereita, toimistopapereita ja graafisia papereita sekä pakkausmateriaaleja etiketointiin, kaupalliseen silikonointiin, joustopakkauksiin, kääreisiin ja painatukseen. Toiminta koostuu UPM Changshun ja UPM Tervasaaren tehtaista Kiinassa ja Suomessa sekä tarra- ja pakkauspaperien tuotantolinjoista UPM Jämsänkosken tehtaalla Suomessa. Asiakkaita ovat pääasiassa tarravalmistajat, paperin jalostajat, tukkurit, jakelijat ja pakkausasiakkaat.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	Q1-Q4/18
Liikevaihto, milj. euroa	344	359	357	364	354	368	343	1 059	1 065	1 429
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	53	45	29	23	34	53	56	127	144	167
% liikevaihdosta	15,4	12,5	8,2	6,4	9,7	14,4	16,4	12,0	13,5	11,7
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-18	-19	-21	-19	-19	-20	-19	-57	-58	-77
Liikevoitto, milj. euroa	35	26	8	4	15	33	37	70	86	90
% liikevaihdosta	10,3	7,4	2,4	1,0	4,4	9,0	10,9	6,6	8,1	6,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	35	26	8	4	15	33	37	70	86	90
% liikevaihdosta	10,3	7,4	2,4	1,0	4,4	9,0	10,9	6,6	8,1	6,3
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	895	892	908	901	896	887	874	898	885	889
Vertailukelpoinen ROCE, %	15,8	11,8	3,7	1,7	6,9	15,0	17,1	10,4	12,9	10,1
Toimitukset, paperi, 1 000 t	383	390	386	393	389	393	379	1 159	1 161	1 554

- Käännös Kiinan hienopaperiliiketoiminnan kannattavuudessa
- Kasvuhankkeiden valmistelut jatkuivat
- Kustannussäästöillä myönteinen vaikutus

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

UPM Specialty Papers -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi alempien sellukustannusten ansiosta. Myyntihinnat laskivat. Kiinteät kustannukset laskivat.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi alempien sellukustannusten ansiosta. Myyntihinnat laskivat.

Tammi-syyskuu 2019 verrattuna tammi-syyskuuhun 2018

UPM Specialty Papers -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski hienopaperien myyntihintojen laskun, epäsuotuisan valuuttakurssikehityksen ja varastojen purkamisen vaikutuksen johdosta. Muuttuvat ja kiinteät kustannukset laskivat.

Markkinaympäristö

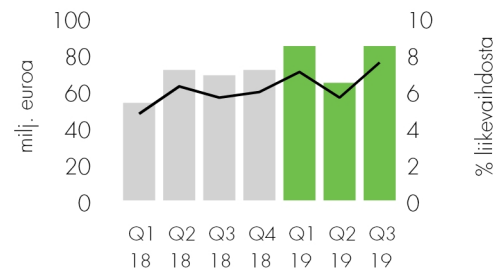
- Aasian ja Tyynenmeren alueella hienopaperien kysyntä oli hyvällä tasolla vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Hienopaperien markkinahinnat nousivat Kiinassa vuoden 2019 tammi-syyskuussa.
- Tarra-, tausta- ja pakkauspaperin kysyntä oli terveellä pohjalla vuoden 2019 tammi-syyskuussa, ja myyntihinnat säilyivät vakaina.

Lähteet: UPM, RISI, Pöyry, AWA

UPM Communication Papers

UPM Communication Papers tarjoaa laajan valikoiman graafisia papereita mainontaan, sanoma- ja aikakauslehtiin sekä koti- ja toimistokäyttöön. Liiketoiminta-alue koostuu laajoista matalan kustannustason toiminnoista. Sillä on 15 tehokasta paperitehdasta Euroopassa ja Yhdysvalloissa, maailmanlaajuisen myyntiverkosto sekä tehokas logistiikkajärjestelmä. Asiakkaita ovat pääasiassa kustantajat, luettelokustantajat, vähittäiskauppa, painotalot ja tukkurit.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	Q1-Q4/18
Liikevaihto, milj. euroa	1 116	1 138	1 200	1 206	1 209	1 149	1 126	3 454	3 484	4 690
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa ¹⁾	117	98	118	99	97	101	84	333	281	381
% liikevaihdosta	10,5	8,6	9,8	8,2	8,0	8,8	7,5	9,6	8,1	8,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	0	0	0	1	1	0	0	0	1	2
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-43	-34	-33	-28	-28	-29	-30	-111	-88	-116
Liikevoitto, milj. euroa	57	36	85	71	69	88	85	178	242	312
% liikevaihdosta	5,1	3,2	7,1	5,9	5,7	7,7	7,5	5,1	6,9	6,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ¹⁾	-28	-29	—	-1	—	17	30	-57	47	46
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	85	65	85	72	69	72	54	234	195	267
% liikevaihdosta	7,6	5,7	7,1	6,0	5,7	6,3	4,8	6,8	5,6	5,7
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	1 627	1 663	1 759	1 631	1 605	1 591	1 580	1 683	1 592	1 602
Vertailukelpoinen ROCE, %	20,8	15,6	19,3	17,7	17,1	18,1	13,7	18,6	16,3	16,7
Toimitukset, paperi, 1000 t	1 681	1 666	1 746	1 865	1 879	1 842	1 855	5 093	5 577	7 442

¹⁾ Vuoden 2019 kolmannen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 17 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja ja 11 miljoonaa euroa arvonalentumisia liittyen Rauman tehtaan paperikone 2 suunniteltuun sulkemiseen. Toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 28 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja ja 1 miljoonaa euroa arvonalentumisia liittyen Plattlingin tehtaan paperikone 10 sulkemiseen Saksassa. Vuoden 2018 viimeisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät aikaisempiin paperikoneiden sulkemisiin. Vuoden 2018 toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät 18 miljoonaa euroa käyttämättömien rakennejärjestelyvarausten peruutuksia Saksassa ja Suomessa sekä 1 miljoonan euron tappion Myllykosken tehdasalueen myynnistä Suomessa. Vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät Saksassa sijaitsevien Schongaun ja Ettringenin vesivoimalaitosten myyntiin.

- UPM sulki paperikone 10:n UPM Plattlingin tehtaalla Saksassa
- UPM ilmoitti suunnitelmista sulkea UPM Rauman paperikone 2 ja myydä UPM Chapellen sanomalehtipaperitehdas Grand-Couronnessa Ranskassa

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

UPM Communication Papers liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi alempien muuttuvien ja kiinteiden kustannusten ansiosta. Toimitusmäärät olivat alemmat, mikä ylitti korkeampien myyntihintojen positiivisen vaikutuksen. Varastojen purkamisen vaikutus oli negatiivinen.

UPM:n paperitoimitusten keskihinta euroina nousi 3 %.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi, sillä muuttuvat kustannukset laskivat erityisesti sellun osalta. Myös kiinteät kustannukset laskivat normaalin kausiluonteisuuden johdosta. Myyntihinnat laskivat.

UPM:n paperitoimitusten keskihinta euroina laski 2 %.

Tammi-syyskuu 2019 verrattuna tammi-syyskuuhun 2018

UPM Communication Papers liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi korkeampien myyntihintojen ansiosta. Toimitusmäärät vähenivät. Muuttuvat kustannukset nousivat. UPM:n paperitoimitusten keskihinta euroina nousi 8 %.

Markkinaympäristö

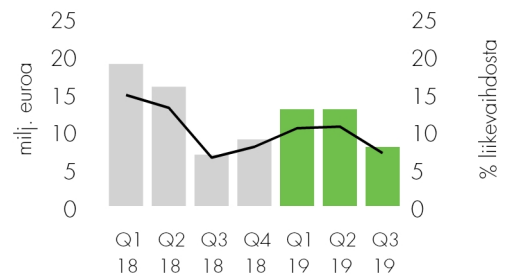
- Graafisten papereiden kysyntä oli Euroopassa vuoden 2019 tammi-syyskuussa 9 % alempi kuin viime vuonna. Sanomalehtipaperin kysyntä laski 8 %, aikakauslehtipaperin 10 % ja hienopaperin 8 % verrattuna vuoden 2018 tammi-syyskuuhun.
- Vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä sanoma- ja aikakauslehtipaperien hinnat olivat Euroopassa 5 % alemmat kuin toisella neljänneksellä. Sanoma- ja aikakauslehtipaperien hinnat olivat samalla tasolla verrattuna vuoden 2018 kolmanteen neljännekseen. Kolmannella neljänneksellä hienopaperien hinnat olivat Euroopassa olivat keskimäärin 4 % alemmat kuin edellisellä neljänneksellä. Hienopaperien hinnat olivat keskimäärin 2 % alemmat verrattuna vuoden 2018 kolmanteen neljännekseen.
- Vuoden 2019 tammi-syyskuussa aikakauslehtipaperien kysyntä laski Pohjois-Amerikassa 14 % viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Aikakauslehtipaperien keskimääräinen dollarimääräinen hinta oli samalla tasolla vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä verrattuna vuoden 2019 toiseen neljännekseen ja nousi 3 % verrattuna vuoden 2018 kolmanteen neljännekseen.

Lähteet: PPI/RISI, Euro-Graph, PPPC

UPM Plywood

UPM Plywood tarjoaa vaneri- ja viilutuotteita pääasiassa rakentamiseen, ajoneuvojen lattioihin ja LNG-laivanrakentamiseen sekä muihin teollisuussovelluksiin. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Virossa ja Venäjällä.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	Q1-Q4/18
Liikevaihto, milj. euroa	106	120	123	119	112	125	125	349	362	480
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	14	19	19	15	13	22	24	51	60	75
% liikevaihdosta	13,0	15,6	15,3	13,0	11,7	17,8	19,5	14,7	16,5	15,6
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-18	-17	-23
Liikevoitto, milj. euroa	8	13	13	9	7	16	19	33	42	52
% liikevaihdosta	7,2	10,7	10,5	8,0	6,6	13,2	14,9	9,6	11,7	10,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	8	13	13	9	7	16	19	33	42	52
% liikevaihdosta	7,2	10,7	10,5	8,0	6,6	13,2	14,9	9,6	11,7	10,8
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	332	336	321	301	282	280	269	330	277	283
Vertailukelpoinen ROCE, %	9,3	15,2	16,1	12,6	10,5	23,6	27,6	13,5	20,5	18,4
Toimitukset, vaneri, 1000 m³	181	193	196	189	188	206	209	569	602	791

- UPM Chudovon vaneritehtaan laajennusinvestointi Venäjällä vihtiin käyttöön
- Tuotannonrajoitukset ja väliaikaiset lomautukset Suomen koivuvaneri-tehtailla
- YT-neuvottelut väliaikaisista lomautuksista ja tuotannonrajoituksista Suomen kuusivaneri-tehtailla saatiin päätökseen

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

UPM Plywood -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto nousi. Kustannukset laskivat, mikä ylitti alempien toimitusmäärien ja tuotevalikoimasta johtuneiden myyntihintojen negatiivisen vaikutuksen.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Vertailukelpoinen liikevoitto laski alempien tuotevalikoimasta johtuneiden myyntihintojen ja alempien toimitusmäärien johdosta. Kustannukset laskivat.

Tammi-syyskuu 2019 verrattuna tammi-syyskuuhun 2018

UPM Plywood -liiketoiminta-alueen vertailukelpoinen liikevoitto laski pienempien toimitusmäärien ja korkeampien kustannusten johdosta. Myyntihinnat nousivat.

Markkinaympäristö

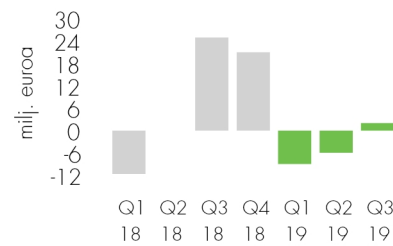
- Euroopan markkinoilla kysyntä hidastui vuoden 2019 tammi-syyskuussa. Kuusivanerin ja koivuvaneriin liittyvien teollisten sovellusten kysyntä heikkeni. Koivukaupassa kilpailu pysyi kiivaana.

Lähde: UPM

Muu toiminta

UPM Metsä vastaa kilpailukykyisen puun hankinnasta UPM:n liiketoiminnoille sekä hallinnoi UPM:n omia ja yksityismetsiä Pohjois-Euroopassa. Lisäksi UPM tarjoaa puukauppa- ja metsäpalveluita metsänomistajille ja metsäsijoittajille. Muuhun toimintaan kuuluvat myös UPM Biochemicals- ja UPM Biocomposites -liiketoimintayksiköt sekä konsernipalvelut.

Vertailukelpoinen EBIT

	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	Q1-Q4/18
Liikevaihto, milj. euroa	63	72	68	87	80	83	76	202	239	326
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa ¹⁾	4	3	-8	-14	-2	1	-13	-1	-14	-28
Metsävarojen käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa ¹⁾	4	-3	6	383	30	3	3	7	36	419
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	0	0	0	0	0	0	1	0	2	2
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-6	-7	-6	-3	-3	-3	-3	-20	-10	-13
Liikevoitto, milj. euroa	1	-9	-9	365	25	0	-12	-17	14	380
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa ²⁾	-1	-2	—	345	—	—	—	-3	—	345
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	2	-6	-9	21	25	0	-12	-14	14	35
Sijoitettu pääoma (keskiarvo), milj. euroa	1 823	1 807	1 801	1 447	1 360	1 378	1 384	1 810	1 374	1 392
Vertailukelpoinen ROCE, %	0,4	-1,4	-2,0	5,8	7,5	0,1	-3,4	-1,0	1,4	2,5

¹⁾ Vuoden 2018 vertailuluvut on oikaistu johtuen muutoksesta metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteissa.

Lisätietoja kohdassa » [Laatimisperiaatteet](#).

²⁾ Vuoden 2019 kolmannen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät rakennejärjestelyihin ja toisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät Voikkaan tehdasalueen myyntiin Suomessa. Vuoden 2018 viimeisen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 345 miljoonaa euroa liittyvät metsävarojen käyvän arvon nostoon Suomessa, pääasiassa korkeampien metsän kasvuennusteiden johdosta.

Tulos

Q3 2019 verrattuna Q3 2018

Muun toiminnan vertailukelpoinen liikevoitto laski. Metsävarojen käyvän arvon muutos hakkuilla vähennettynä oli 4 (30) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys oli 15 (40) miljoonaa euroa. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 12 (10) miljoonaa euroa.

Q3 2019 verrattuna Q2 2019

Vertailukelpoinen liikevoitto nousi. Metsävarojen käyvän arvon muutos hakkuilla vähennettynä oli 4 (-3) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys oli 15 (13) miljoonaa euroa. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 12 (15) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuu 2019 verrattuna tammi-syyskuuhun 2018

Muun toiminnan vertailukelpoinen liikevoitto laski. Metsävarojen käyvän arvon muutos hakkuilla vähennettynä oli 7 (36) miljoonaa euroa. Metsävarojen käyvän arvon lisäys oli 43 (77) miljoonaa euroa. UPM:n metsistä hakatun puun kustannukset olivat 37 (41) miljoonaa euroa.

Riskit ja lähiajan epävarmuustekijät

Suurimmat UPM:n tulokseen vaikuttavat epävarmuustekijät liittyvät konsernin tuotteiden myyntihintoihin ja toimitusmääriin sekä keskeisten tuotantopanosten kustannusten ja valuuttakurssien muutoksiin. Valtaosa näistä tekijöistä riippuu yleisestä talouskehityksestä.

Maailmanlaajuiseen talouskasvuun vuodelle 2019 ja vuoteen 2020 liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Bruttokansantuotteen kasvun odotetaan yleisesti jatkuvan vuonna 2019, mutta talousasian-tuntijat ovat viime kuukausina heikentäneet ennusteitaan asteittain monien alueiden osalta. Epävarmuutta lisäävät Kiinan ja Yhdysvaltain kauppaneuvottelut, Ison-Britannian keskeneräiset Brexit-neuvottelut ja poliittinen epävakaus useassa muussa maassa.

Kehittyvien talouksien, kuten Kiinan, talouskasvuun liittyy epävarmuutta. Tämä voi vaikuttaa merkittävästi maailmantalouteen ja erityisesti moniin UPM:n tuotteiden markkinoihin. Tullimaksujen ja muiden mahdollisten protektionististen toimien aiheuttamat epävarmuustekijät lisäävät liiketoimintaan liittyviä riskejä. Kiinan osuus UPM:n liikevaihdosta vuonna 2018 oli 11,3 %.

Talouskasvu on hidastunut Euroopassa, etenkin Saksassa. Hidastuvalla taloudella voi olla epäsuotuisa vaikutus UPM:n tuotteiden kysyntään ja hinnoitteluun. EU on UPM:n tärkein markkina-alue. Vuonna 2018 UPM:n liikevaihdosta 57,6 % tuli tältä alueelta.

Iso-Britannia on päättänyt lähteä EU:sta, ja aikataulun mukaan eron piti toteutua maaliskuun lopussa 2019. Brexit-sopimuksen yksityiskohdat eivät kuitenkaan vielä ole selvillä. Tämä lisää epävarmuutta ja talouskasvuun liittyviä riskejä etenkin Ison-Britanniassa ja EU:ssa. Ison-Britannian osuus UPM:n liikevaihdosta oli 6,3 %.

Suurten keskuspankkien rahapolitiikan muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi eri valuuttoihin, jotka vaikuttavat UPM:ään suoraan tai välillisesti.

Suomessa UPM osallistuu osakeomistuksensa Pohjolan Voima Oyj:n kautta ydinvoimalaitosyksikön, Olkiluoto 3 EPR (OL3), rakennuttamiseen. Pohjolan Voima Oyj on Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) suurin osakkeenomistaja 58,5 % omistusosuudella. UPM:n epäsuora osuus OL3:sta on noin 31 %.

TVO:n mukaan OL3 on tilattu kiinteähintaisena avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (laitostoimittaja), jonka muodostavat Areva GmbH, Areva NP SAS ja Siemens AG. Konsortioon kuuluvat yhtiöt ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.

OL3 -laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti alkuperäisen suunnitelman mukaan alkaa huhtikuussa 2009. Hanke on kuitenkin viivästynyt. Laitostoimittaja on uudelleenarvioinut aikataulua useaan otteeseen. TVO ilmoitti heinäkuussa 2019 saaneensa tiedon laitostoimittajan aikataulupäivityksestä, jonka mukaan OL3:n säännöllinen sähköntuotanto alkaa heinäkuussa 2020.

Maaliskuussa 2018 TVO ilmoitti allekirjoittaneensa kattavan sovintosopimuksen laitostoimittajakonsortioon kuuluvien yhtiöiden sekä Ranskan valtion sataprosenttisesti omistaman Areva-yhtiöiden emoyhtiö Areva SA:n kanssa. Sovintosopimus koskee OL3 -projektin loppuunsaattamista ja projektin kiistoja. Sopimus tuli voimaan maaliskuun lopulla. TVO:n ilmoituksen mukaan sovintosopimuksen mukaisesti TVO ja OL3 EPR -laitostoimittaja peruuttivat kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukaisen välimiesmenettelyn, joka koski OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia.

Heinäkuussa 2018 TVO ilmoitti, että välimiesoikeus oli vahvistanut kesäkuussa 2018 välimiesmenettelyä koskevan sovinnon sovintotuomiolla ja välimiesmenettely lopetettiin. Osapuolet peruuttivat myös Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olleet valitukset.

TVO on ilmoittanut, että sopimuksen ehtojen mukaan järjestääkseen ja ylläpitääkseen OL3-projektin loppuunsaattamiseen tarvittavat riittävät ja pätevät tekniset ja henkilöresurssit, Areva hankkii tarpeelliset lisäresurssit Framatome S.A.S -yhtiöltä, jonka enemmistöomistaja on EDF.

Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt sitoutuvat siihen, että OL3-projektin loppuunsaattamiseen tarkoitetut varat ovat riittävät ja ne kattavat myös kaikki asianmukaiset takuukaudet. Tätä varten on perustettu Areva-yhtiöiden rahoittama rahastomekanismi turvaamaan OL3-projektin loppuunsaattamisesta aiheutuvien kustannusten kattamisen.

OL3-laitostoimitussopimuksen avaimet käteen -periaate ja laitostoimittajakonsortioon kuuluvien yhtiöiden yhteisvastuu sopimusvelvoitteista ovat edelleen täysimittaisesti voimassa.

Sopimuksella myös todettiin laitostoimittajan sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa ollut aikataulu, jonka mukaan laitostuotanto säännöllinen sähköntuotanto olisi alkanut toukokuussa 2019.

Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukainen välimiesmenettely koskien OL3 EPR -projektin valmistumisen viivästymisestä aiheutuneita kustannuksia ja menetyksiä on sovittu 450 miljoonan euron korvauksella, jonka laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt maksavat TVO:lle kahdessa erässä.

Osapuolet vetäytyvät käynnissä olevista OL3-projektiin liittyvistä oikeustoimista, mukaan lukien välimiesmenettelystä ja Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa olevista valituksista.

Laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt ovat oikeutettuja saamaan TVO:lta enimmillään 150 miljoonan euron suuruisen kannustinmaksun projektin valmistumisesta aikataulussa. Mikäli laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt eivät saisi OL3-projektia valmiiksi vuoden 2019 loppuun mennessä, ne maksavat valmistumisen ajankohdasta riippuen enimmillään 400 miljoonan euron lisäkorvauksen TVO:lle.

OL3-hankkeen lisämyöhästymisillä voisi olla haitallinen vaikutus PVO:n liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan, UPM:n energiaosakkeiden käypään arvoon PVO:ssa ja/tai OL3:sta hankitun sähkön kustannuksiin, kun OL3 on valmistunut. On mahdollista, että OL3:lta hankitun energian hinta on laitoksen säännöllisen sähköntuotannon alkaessa korkeampi kuin sähkön markkinahinta samalla hetkellä.

Keskeiset tulokseen vaikuttavat tekijät ja konsernin kustannusrakenne esitellään vuoden 2018 vuosikertomuksen sivuilla 135–136. Riskit ja mahdollisuudet esitellään sivuilla 30–31 sekä riskit ja riskienhallinta sivuilla 106–109.

Osakkeet

Vuoden 2019 tammi–syyskuussa UPM:n osakkeiden vaihto NASDAQ Helsingin pörssissä oli yhteensä 7 491 (7 294) miljoonaa euroa. Tämä on arviolta yli 50 % kaikista UPM:n osakkeilla tehdyistä kaupoista. Osakkeen ylin noteeraus oli 28,48 euroa huhtikuussa ja alin 21,10 euroa heinäkuussa.

UPM:n osaketalletustodistuksilla (American Depositary Share, ADS) käytiin alkuvuodesta kauppaa Yhdysvaltain over-the-counter-markkinoilla (OTC). Kyseinen American Depository Receipt -ohjelma (ADR-ohjelma) päättyi 30.8.2019.

4.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 50 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

4.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista, yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta siinä suhteessa kuin osakkeenomistajat ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla. Hallitus voi päättää myös maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen. Hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa yhtiön hallussa olevia vanhoja osakkeita yhteensä enintään 25 000 000 kappaletta sisältäen ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Edellä mainittujen lisäksi hallituksella ei ole muita voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirjalainan tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Kaupparekisteriin merkitty osakkeiden kokonaismäärä 30.9.2019 oli 533 735 699. Antivaltuutuksen johdosta osakkeiden lukumäärä voi nousta enimmillään 558 735 699 osakkeeseen.

30.9.2019 yhtiön hallussa oli 411 653 omaa osaketta, mikä oli noin 0,08 % yhtiön osakkeista ja äänimäärästä. Hallitus voi päättää yhtiön omien osakkeiden pitämisestä, luovuttamisesta tai mitätöinnistä.

Riita-asiat

Vuonna 2012 UPM käynnisti välimiesmenettelyn Metsäliitto-osuuskuntaa ja Metsä Board Oy:tä vastaan. UPM:n mukaan Metsäliitto ja Metsä Board olivat rikkoneet Metsä Fibre Oy:tä koskevassa osakassopimuksessa määrättyä myötämyyntilauseketta myydessään Metsä Fibre Oy:n osakkeita Itochu Corporationille. UPM vaati Metsäliitolta ja Metsä Boardilta pääomaltaan 58,5 miljoonan euron suoritusta. Metsäliitto ja Metsä Board olivat myyneet 24,9 %:n omistuksen Metsä Fibrestä Itochu Corporationille 472 miljoonan euron hintaan. Itochun kanssa tehdyn kaupan yhteydessä Metsäliitto käytti osto-oikeuden ja osti UPM:n 11 % omistusosuuden Metsä Fibrestä 150 miljoonan euron hintaan. Välimiesoikeus antoi lopullisen päätöksensä (välitystuomio) helmikuussa 2014 ja velvoitti Metsäliiton ja Metsä Boardin maksamaan UPM:lle 58,5 miljoonaa euroa viivästyskorkeineen ja oikeudenkäyntikuluineen. UPM kirjasi 67 miljoonaa euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavana tuottona vuoden 2014 ensimmäisen vuosineljänneksen tulokseen. Metsäliitto ja Metsä Board nostivat välitystuomion moitekanteet Helsingin käräjäoikeudessa toukokuussa 2014 vaatien, että välitystuomio kumottaisiin tai julistettaisiin mitättömäksi. Helsingin käräjäoikeus antoi kesäkuussa 2015 päätöksen, jossa se hylkäsi Metsäliiton ja Metsä Boardin moitekanteet. Metsäliitto ja Metsä Board valittivat päätöksestä Helsingin hovioikeuteen. Hovioikeus hylkäsi Metsäliiton ja Metsä Boardin valitukset lokakuussa 2016. Metsäliitto ja Metsä Board hakivat valituslupaa korkeimmalta oikeudelta. Maaliskuussa 2019 korkein oikeus antoi päätöksen, jonka mukaisesti Metsäliitolle ja Metsä Boardille ei myönnetty valituslupaa asiassa ja hovioikeuden tuomio jää lainvoimaiseksi.

Helsingissä, lokakuun 24. päivänä 2019

UPM-Kymmene Oy
Hallitus

Tilinpäätöstiedot

Konsernin tuloslaskelma

MILJ. EUROA	OIKAISTU *)			OIKAISTU *)	
	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/2019	Q1-Q3/2018	Q1-Q4/2018
Liikevaihto	2 493	2 650	7 791	7 752	10 483
Liiketoiminnan muut tuotot	28	13	80	69	87
Liiketoiminnan kulut *)	-2 081	-2 169	-6 502	-6 384	-8 665
Metsävarojen käyvän arvon muutos ja hakkuut *)	5	27	7	27	407
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1	2	2	4	6
Poistot ja arvonalentumiset	-130	-105	-369	-317	-422
Liikevoitto	316	417	1 009	1 151	1 895
Kurssivoitot ja -tappiot ja käyvän arvon muutokset	0	0	-1	2	3
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	3	-17	-25	-45	-60
Voitto ennen veroja	319	401	983	1 108	1 839
Tuloverot	-59	-73	-174	-203	-342
Kauden voitto	260	328	810	905	1 496
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	247	326	796	902	1 495
Määräysvallattomille omistajille	14	2	14	3	1
	260	328	810	905	1 496
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,46	0,61	1,49	1,69	2,80
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,46	0,61	1,49	1,69	2,80

*) Muutos metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteissa.

Konsernin laaja tuloslaskelma

MILJ. EUROA	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/2019	Q1-Q3/2018	Q1-Q4/2018
Kauden voitto	260	328	810	905	1 496
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
Etuuspohjaisten veloitteiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-59	6	-130	60	0
Energiaosakkeiden käyvän arvon muutokset	-1	84	-18	123	183
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
Muuntoerot	76	-8	112	39	62
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	-9	-1	-13	-9	-14
Rahavirran suojaukset	-36	38	-53	14	13
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä	-29	120	-101	226	243
Kauden laaja tulos	232	447	708	1 131	1 739
Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	201	445	677	1 128	1 738
Määräysvallattomille omistajille	31	2	31	3	1
	232	447	708	1 131	1 739

Konsernin tase

MILJ. EUROA	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
VARAT			
Liikearvo	241	235	236
Muut aineettomat hyödykkeet	332	310	295
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 036	4 172	4 186
Vuokratut käyttöomaisuushyödykkeet	600	—	—
Metsävarat	2 073	1 607	1 945
Energiaosakkeet	2 138	2 096	2 159
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	196	167	178
Laskennalliset verosaamiset	403	396	397
Etuuspohjaiset eläkevarat, netto	1	103	38
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	34	31	32
Muut pitkäaikaiset varat	24	37	34
Pitkäaikaiset varat	10 078	9 153	9 501
Vaihto-omaisuus	1 500	1 561	1 642
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 636	1 845	1 833
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	97	90	107
Tuloverosaamiset	33	19	24
Rahavarat	1 080	549	888
Lyhytaikaiset varat	4 345	4 064	4 496
Myytävänä oleviksi luokitellut varat	19	—	—
Varat	14 442	13 217	13 996
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma	890	890	890
Omat osakkeet	-2	-2	-2
Muuntoerorahasto	314	213	232
Muut rahastot	1 700	1 714	1 778
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 273	1 273	1 273
Kertyneet voittovarot	5 575	5 091	5 623
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	9 749	9 179	9 792
Määräysvallattomien omistajien osuus	106	7	5
Oma pääoma	9 855	9 185	9 797
Laskennalliset verovelat	525	470	535
Etuuspohjaiset eläkevelat, netto	814	668	679
Varaukset	155	132	126
Pitkäaikaiset korolliset velat	1 179	732	753
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	74	95	101
Pitkäaikaiset velat	2 748	2 097	2 194
Lyhytaikaiset korolliset velat	137	25	25
Ostovelat ja muut velat	1 602	1 792	1 881
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	69	80	78
Tuloverovelat	31	37	22
Lyhytaikaiset velat	1 839	1 935	2 005
Velat	4 587	4 032	4 199
Oma pääoma ja velat	14 442	13 217	13 996

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

MILJ. EUROA	OSAKE- PÄÄOMA	OMAT OSAKKEET	MUUNTO- ERO- RAHASTO	MUUT RAHASTOT	SUJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO	KERTYNEET VOITTO- VARAT	EMOYHTIÖN OMISTAJIEN OSUUS	MÄÄRÄYS- VALLATTO- MIEN OMISTAJIEN OSUUS	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ
Oma pääoma 31.12.2018	890	-2	232	1 778	1 273	5 623	9 792	5	9 797
IFRS 16 käyttönoton vaikutus ¹⁾	—	—	—	—	—	-6	-6	—	-6
Oma pääoma 1.1.2019	890	-2	232	1 778	1 273	5 617	9 786	5	9 791
Kauden voitto	—	—	—	—	—	796	796	14	810
Muuntoerot	—	—	91	—	—	—	91	21	112
Rahavirran suojaukset - siirretty tulokseen, veroilla vähennettynä	—	—	—	6	—	—	6	—	6
Rahavirran suojaukset - käyvän arvon muutos, veroilla vähennettynä	—	—	—	-58	—	—	-58	—	-58
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä	—	—	-9	—	—	—	-9	-4	-13
Energiaosakkeet - käyvän arvon muutos, veroilla vähennettynä	—	—	—	-19	—	1	-18	—	-18
Etuuspohjaisten velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä	—	—	—	—	—	-130	-130	—	-130
Kauden laaja tulos, yhteensä	—	—	82	-71	—	667	677	31	708
Osakeperusteiset maksut, veroilla vähennettynä	—	—	—	-6	—	-8	-15	—	-15
Osingonjako	—	—	—	—	—	-693	-693	—	-693
Muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa	—	—	—	—	—	-6	-6	71	64
Liitettoimet omistajien kanssa, yhteensä	—	—	—	-6	—	-708	-715	71	-644
Oma pääoma 30.09.2019	890	-2	314	1 700	1 273	5 575	9 749	106	9 855
Oma pääoma 1.1.2018	890	-2	184	1 590	1 273	4 750	8 684	4	8 687
Kauden voitto	—	—	—	—	—	902	902	3	905
Muuntoerot	—	—	39	—	—	—	39	—	39
Rahavirran suojaukset - siirretty tulokseen, veroilla vähennettynä	—	—	—	-18	—	—	-18	—	-18
Rahavirran suojaukset - käyvän arvon muutos, veroilla vähennettynä	—	—	—	32	—	—	32	—	32
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä	—	—	-9	—	—	—	-9	—	-9
Energiaosakkeet - käyvän arvon muutos, veroilla vähennettynä	—	—	—	123	—	—	123	—	123
Etuuspohjaisten velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä	—	—	—	—	—	60	60	—	60
Kauden laaja tulos, yhteensä	—	—	29	137	—	962	1 128	3	1 131
Osakeperusteiset maksut, veroilla vähennettynä	—	—	—	-12	—	-7	-20	—	-20
Osingonjako	—	—	—	—	—	-613	-613	—	-613
Liitettoimet omistajien kanssa, yhteensä	—	—	—	-12	—	-621	-633	—	-633
Oma pääoma 30.09.2018	890	-2	213	1 714	1 273	5 091	9 179	7	9 185

¹⁾ Lisätietoja konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksista on esitetty kohdassa » [Laskentaperiaatteet](#).

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

MILJ. EUROA	Q1–Q3/2019	OIKAISTU *) Q1–Q3/2018	OIKAISTU *) Q1–Q4/2018
Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta			
Kauden voitto	810	905	1 496
Oikaisut	555	458	301
Käyttöpääoman muutos	49	-237	-209
Nettorahoituskulut	-32	-24	-31
Maksetut tuloverot	-126	-155	-228
Liiketoiminnan rahavirta	1 256	947	1 330
Investoinneista kertynyt rahavirta			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-222	-208	-303
Metsävarojen lisäykset	-32	-36	-49
Omaisuuksien myynnit ja muut investointien rahavirrat	-16	91	153
Investointien rahavirta	-270	-153	-199
Rahoituksesta kertynyt rahavirta			
Lainojen ja muiden rahoituserien muutos **)	-49	-340	-338
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset **)	-62	-6	-7
Maksetut osingot	-693	-613	-613
Määräysvallattomien omistajien sijoitukset	9	—	—
Rahoituksen rahavirta	-795	-959	-959
Rahavarojen muutos	191	-166	172
Rahavarat kauden alussa	888	716	716
Rahavarojen muuntoerot	1	-2	0
Rahavarojen muutos	191	-166	172
Rahavarat kauden lopussa	1 080	549	888

*) Muutos metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteissa.

**) IAS 17 -standardin mukaiset rahoitusleasingsopimusten lyhennykset luokiteltiin Lainojen ja muiden rahoituserien muutoksesta Vuokrasopimusvelkojen lyhennyksiin.

Tunnusluvut vuosineljänneksittäin

IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyjen tunnuslukujen lisäksi yhtiö esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista kehitystä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä.

	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1- Q3/19	Q1- Q3/18	Q1- Q4/18
Liikevaihto, milj. euroa	2 493	2 605	2 693	2 731	2 650	2 589	2 512	7 791	7 752	10 483
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa ¹⁾	455	466	488	473	497	442	456	1 409	1 395	1 868
% liikevaihdosta ¹⁾	18,2	17,9	18,1	17,3	18,7	17,1	18,2	18,1	18,0	17,8
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT), milj. euroa	342	345	374	404	420	334	355	1 061	1 109	1 513
% liikevaihdosta	13,7	13,2	13,9	14,8	15,9	12,9	14,1	13,6	14,3	14,4
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja, milj. euroa	345	325	366	390	404	322	341	1 036	1 067	1 457
Sijoitettu pääoma, keskiarvo, milj. euroa	10 996	11 069	10 946	10 259	9 817	9 712	9 755	10 873	9 860	10 176
Vertailukelpoinen ROCE, %	12,9	12,2	13,7	15,5	16,8	13,6	14,3	13,1	14,8	14,6
Vertailukelpoinen kauden voitto ennen veroja, milj. euroa	281	271	305	319	330	258	288	857	875	1 194
Oma pääoma, keskiarvo, milj. euroa	9 706	9 804	9 924	9 491	8 959	8 856	8 821	9 826	8 924	9 230
Vertailukelpoinen ROE, %	11,6	11,1	12,3	13,4	14,6	11,6	13,0	11,6	13,0	12,9
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1,000)	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324
Vertailukelpoinen tulos per osake (EPS), euroa	0,50	0,51	0,57	0,60	0,61	0,48	0,54	1,58	1,64	2,24
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-26	-26	-1	340	-3	15	30	-53	41	382
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät rahoituserissä, milj. euroa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät veroissa, milj. euroa	5	-1	0	-68	1	-3	-9	5	-12	-80
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa ¹⁾	500	436	320	384	405	328	214	1 256	947	1 330
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa ¹⁾	0,94	0,82	0,60	0,72	0,76	0,61	0,40	2,35	1,78	2,49
Nettovelka kauden lopussa, milj. euroa	-2	366	-5	-311	4	401	41	-2	4	-311
Nettovelka/EBITDA (viim. 12 kk) ¹⁾	0,00	0,19	0,00	-0,17	0,00	0,22	0,02	0,00	0,00	-0,17
Velkaantumisaste, %	0	4	0	-3	0	5	0	0	0	-3
Oma pääoma per osake kauden lopussa, euroa	18,28	17,91	18,84	18,36	17,21	16,37	16,83	18,28	17,21	18,36
Investoinnit, milj. euroa	79	71	62	109	76	76	43	212	194	303
Investoinnit ilman yritys- ja osakehankintoja, milj. euroa	79	71	62	109	76	76	43	212	194	303
Henkilöstö kauden lopussa	19 020	19 760	19 008	18 978	19 076	19 836	19 027	19 020	19 076	18 978

¹⁾ Vuoden 2018 vertailuluvut on oikaistu johtuen muutoksesta metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteissa. Lisätietoja kohdassa » [Laatimisperiaatteet](#).

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty muussa taloudellisessa tiedossa » [UPM:n vuoden 2018 vuosikertomuksessa](#).

Tunnuslukujen täsmätykset IFRS-tilinpäätöslukuihin

MILJ. EUROA TAI KUTEN MERKITYY	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1- Q3/19	Q1- Q3/18	Q1- Q4/18
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät										
Arvonalentumiset	-11	-1	0	0	0	0	0	-12	0	0
Rakennejärjestelyt	-18	-28	-5	-10	0	18	0	-51	18	9
Realisoitumattomat rahavirran suojausten ja hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutokset	1	6	4	6	-3	-2	0	11	-5	0
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja tappiot	2	-2	0	0	0	-2	30	0	29	29
Metsävarojen käyvän arvon muutos	0	0	0	345	0	0	0	0	0	345
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-26	-26	-1	340	-3	15	30	-53	41	382
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät rahoitusserissä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät veroissa	5	-1	0	-68	1	-3	-9	5	-12	-80
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-21	-26	-1	272	-2	11	21	-48	30	302
Vertailukelpoinen EBITDA										
Liikevoitto	316	319	373	744	417	349	385	1 009	1 151	1 895
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	119	118	120	105	105	106	106	357	317	422
Metsävarojen käyvän arvon muutos ja hakkuut ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ¹⁾	-5	3	-5	-35	-27	3	-3	-7	-27	-63
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-1	-1	-1	-1	-2	-1	-2	-2	-4	-6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	26	26	1	-340	3	-15	-30	53	-41	-382
Vertailukelpoinen EBITDA ¹⁾	455	466	488	473	497	442	456	1 409	1 395	1 868
% liikevaihdosta ¹⁾	18,2	17,9	18,1	17,3	18,7	17,1	18,2	18,1	18,0	17,8
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT)										
Liikevoitto	316	319	373	744	417	349	385	1 009	1 151	1 895
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	26	26	1	-340	3	-15	-30	53	-41	-382
Vertailukelpoinen liikevoitto (EBIT)	342	345	374	404	420	334	355	1 061	1 109	1 513
% liikevaihdosta	13,7	13,2	13,9	14,8	15,9	12,9	14,1	13,6	14,3	14,4
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja										
Voitto ennen veroja	319	300	364	731	401	337	371	983	1 108	1 839
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	26	26	1	-340	3	-15	-30	53	-41	-382
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät rahoitusserissä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja	345	325	366	390	404	322	341	1 036	1 067	1 457
Vertailukelpoinen ROCE, %										
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja	345	325	366	390	404	322	341	1 036	1 067	1 457
Korko- ja muut rahoituskulut	10	11	8	7	9	8	9	30	26	33
	355	337	374	397	413	330	350	1 066	1 093	1 490
Sijoitettu pääoma, keskiarvo	10 996	11 069	10 946	10 259	9 817	9 712	9 755	10 873	9 860	10 176
Vertailukelpoinen ROCE, %	12,9	12,2	13,7	15,5	16,8	13,6	14,3	13,1	14,8	14,6
Vertailukelpoinen kauden voitto										
Kauden voitto	260	245	304	591	328	269	309	810	905	1 496
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	21	26	1	-272	2	-11	-21	48	-30	-302
Vertailukelpoinen kauden voitto	281	271	305	319	330	258	288	857	875	1 194
Vertailukelpoinen EPS, euroa										
Vertailukelpoinen kauden voitto	281	271	305	319	330	258	288	857	875	1 194
Määräysvallattomille omistajille kuuluva tilikauden voitto	-14	0	0	2	-2	0	-1	-14	-3	-1
	267	271	305	321	328	258	287	844	872	1 193
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1 000)	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324	533 324
Vertailukelpoinen EPS, euroa	0,50	0,51	0,57	0,60	0,61	0,48	0,54	1,58	1,64	2,24

¹⁾ Vuoden 2018 vertailuluvut on oikaistu johtuen muutoksesta metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteissa. Lisätietoja kohdassa » Laatimisperiaatteet.

Tunnuslukujen täsmätykset IFRS-tilinpäätöslukuihin

MILJ. EUROA TAI KUTEN MERKITYY	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	Q1-Q4/18
Vertailukelpoinen ROE, %										
Vertailukelpoinen kauden voitto	281	271	305	319	330	258	288	857	875	1 194
Oma pääoma, keskiarvo	9 706	9 804	9 924	9 491	8 959	8 856	8 821	9 826	8 924	9 230
Vertailukelpoinen ROE, %	11,6	11,1	12,3	13,4	14,6	11,6	13,0	11,6	13,0	12,9
Nettovelka										
Pitkäaikaiset velat	1 179	1 126	1 139	753	732	750	720	1 179	732	753
Lyhytaikaiset velat	137	138	127	25	25	207	34	137	25	25
Velat yhteensä ¹⁾	1 316	1 264	1 267	778	757	957	755	1 316	757	778
Pitkäaikaiset korolliset varat	201	184	177	171	158	167	165	201	158	171
Rahavarat	1 080	678	1 064	888	549	369	528	1 080	549	888
Muut lyhytaikaiset korolliset varat	38	36	31	30	46	20	20	38	46	30
Korolliset varat yhteensä	1 318	898	1 272	1 089	753	556	714	1 318	753	1 089
Nettovelka	-2	366	-5	-311	4	401	41	-2	4	-311

¹⁾ Velkojen kokonaismäärä kasvoi vuonna 2019 johtuen IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotosta 1.1.2019. Lisätietoja kohdassa » [Laatimisperiaatteet](#).

Liiketoiminta-alueiden tiedot vuosineljänneksittäin

MILJ. EUROA TAI KUTEN MERKITYY	Q3/19	Q2/19	Q1/19	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q3/19	Q1-Q3/18	Q1-Q4/18
Myynti										
UPM Biorefining	660	708	753	775	754	694	668	2 121	2 117	2 892
UPM Energy	101	93	113	100	101	83	107	306	291	391
UPM Raflatac	382	385	398	397	374	371	345	1 165	1 091	1 488
UPM Specialty Papers	344	359	357	364	354	368	343	1 059	1 065	1 429
UPM Communication Papers	1 116	1 138	1 200	1 206	1 209	1 149	1 126	3 454	3 484	4 690
UPM Plywood	106	120	123	119	112	125	125	349	362	480
Muu toiminta	63	72	68	87	80	83	76	202	239	326
Sisäinen myynti	-280	-269	-320	-318	-334	-289	-279	-870	-902	-1 220
Eliminoinnit ja täsmäytykset	1	1	2	1	0	4	1	3	5	7
Myynti yhteensä	2 493	2 605	2 693	2 731	2 650	2 589	2 512	7 791	7 752	10 483
Vertailukelpoinen EBITDA										
UPM Biorefining ¹⁾	171	203	254	282	297	199	233	628	729	1 011
UPM Energy	48	51	41	34	31	23	44	140	98	132
UPM Raflatac	44	40	40	35	41	44	36	124	121	156
UPM Specialty Papers	53	45	29	23	34	53	56	127	144	167
UPM Communication Papers	117	98	118	99	97	101	84	333	281	381
UPM Plywood	14	19	19	15	13	22	24	51	60	75
Muu toiminta ¹⁾	4	3	-8	-14	-2	1	-13	-1	-14	-28
Eliminoinnit ja täsmäytykset	4	8	-4	-2	-15	0	-9	8	-24	-26
Vertailukelpoinen EBITDA, yhteensä ¹⁾	455	466	488	473	497	442	456	1 409	1 395	1 868
Liikevoitto										
UPM Biorefining	130	161	212	241	256	155	195	502	606	847
UPM Energy	45	49	39	23	29	20	42	132	91	114
UPM Raflatac	36	30	26	27	33	37	29	91	99	126
UPM Specialty Papers	35	26	8	4	15	33	37	70	86	90
UPM Communication Papers	57	36	85	71	69	88	85	178	242	312
UPM Plywood	8	13	13	9	7	16	19	33	42	52
Muu toiminta	1	-9	-9	365	25	0	-12	-17	14	380
Eliminoinnit ja täsmäytykset	5	14	0	4	-18	-2	-9	19	-29	-25
Liikevoitto, yhteensä	316	319	373	744	417	349	385	1 009	1 151	1 895
% liikevaihdosta	12,7	12,3	13,9	27,3	15,7	13,5	15,3	12,9	14,8	18,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa										
UPM Biorefining	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
UPM Energy	—	-1	—	-9	—	—	—	-1	—	-9
UPM Raflatac	2	—	-5	—	—	—	—	-3	—	—
UPM Specialty Papers	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
UPM Communication Papers	-28	-29	—	-1	—	17	30	-57	47	46
UPM Plywood	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu toiminta	-1	-2	—	345	—	—	—	-3	—	345
Eliminoinnit ja täsmäytykset ²⁾	1	6	4	6	-3	-2	—	11	-5	1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, yhteensä	-26	-26	-1	340	-3	15	30	-53	41	382
Vertailukelpoinen EBIT										
UPM Biorefining	130	161	212	241	256	155	195	502	606	847
UPM Energy	45	49	39	32	29	20	42	132	91	123
UPM Raflatac	34	30	31	27	33	37	29	94	99	126
UPM Specialty Papers	35	26	8	4	15	33	37	70	86	90
UPM Communication Papers	85	65	85	72	69	72	54	234	195	267
UPM Plywood	8	13	13	9	7	16	19	33	42	52
Muu toiminta	2	-6	-9	21	25	0	-12	-14	14	35
Eliminoinnit ja täsmäytykset	4	8	-4	-2	-15	0	-9	8	-24	-26
Vertailukelpoinen EBIT, yhteensä	342	345	374	404	420	334	355	1 061	1 109	1 513
% liikevaihdosta	13,7	13,2	13,9	14,8	15,9	12,9	14,1	13,6	14,3	14,4

¹⁾ Vuoden 2018 vertailuluvut on oikaistu johtuen muutoksesta metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteissa. Lisätietoja kohdassa » Laatu- ja ympäristöperiaatteet.

²⁾ Sisältävät realisoitumattomien rahavirran suojausten ja hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutoksen.

Päätuotteiden myynti konsernin ulkopuolelle

LIIKETOIMINTA-ALUE	LIIKETOIMINTA	Q3/2019	Q3/2018	Q1-Q3/2019	Q1-Q3/2018	Q1-Q4/2018
Milj. euroa						
UPM Biorefining	UPM Pulp UPM Biofuels UPM Timber	510	570	1 645	1 623	2 223
UPM Energy	UPM Energy	35	15	124	80	109
UPM Raflatac	UPM Raflatac	382	374	1 165	1 091	1 488
UPM Specialty Papers	UPM Specialty Papers	295	302	900	906	1 213
UPM Communication Papers	UPM Communication Papers	1 108	1 203	3 426	3 464	4 664
UPM Plywood	UPM Plywood	101	107	331	346	458
Muu toiminta	Puunhankinta ja metsätalous UPM Biochemicals UPM Biocomposites	61	79	197	235	321
Eliminoinnit ja täsmäytykset		1	0	3	5	7
Yhteensä		2 493	2 650	7 791	7 752	10 483

LIIKETOIMINTA	TUOTEVALIKOIMA
UPM Pulp	Havu-, koivu- ja eukalyptussellu
UPM Biofuels	Puupohjainen uusiutuva dieselpolttoaine ja uusiutuva nafta liikennekäyttöön ja biomuoveihin
UPM Timber	Vakio- ja erikoissahatavara
UPM Energy	Sähkö ja siihen liittyvät palvelut
UPM Raflatac	Paperi- ja filmipohjaiset tarralaminaatit
UPM Specialty Papers	Tarramateriaalit, irrokepaperit, joustopakkausmateriaalit, toimisto- ja graafiset paperit
UPM Communication Papers	Graafiset paperit lukuisiin loppukäyttökohteisiin
UPM Plywood	Vaneri- ja viilutuotteet, lämpömuotoiltava puumateriaali
Puunhankinta ja metsätalous	Puu ja puupohjainen biomassa (tukit, kuitupuu hake, hakkuutähteet jne.), kattavat metsäpalvelut
UPM Biochemicals	Ligniinituotteet teollisuuskäyttöön, nanoselluloosapohjaiset tuotteet biolääketieteellisiin sovelluksiin
UPM Biocomposites	UPM ProFi -terassituotteet ja UPM Formi -granulaatit

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset

MILJ. EUROA	Q1-Q3/2019	Q1-Q3/2018	Q1-Q4/2018
Kirjanpitoarvo kauden alussa	4 186	4 281	4 281
Siirrot vuokrattuihin käyttöomaisuushyödykkeisiin (IFRS 16)	-91	—	—
Siirrot myytävänä oleviksi luokiteltuihin varoihin	-11	—	—
Investoinnit	194	183	286
Vähennykset	-6	-11	-15
Poistot	-295	-306	-408
Arvon alentumiset	-12	0	0
Muuntoerot ja muut muutokset	71	25	41
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	4 036	4 172	4 186

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisen hierarkia

MILJ. EUROA	30.9.2019				30.9.2018				31.12.2018			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat												
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	—	39	—	39	—	13	—	13	—	16	—	16
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	43	186	—	229	85	131	—	216	106	140	—	246
Energiaosakkeet	—	—	2 138	2 138	—	—	2 096	2 096	—	—	2 159	2 159
Yhteensä	43	225	2 138	2 406	85	144	2 096	2 325	106	156	2 159	2 421
Rahoitusvelat												
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	—	9	—	9	—	16	—	16	—	10	—	10
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	12	53	—	65	24	50	—	74	15	56	—	71
Yhteensä	12	62	—	74	24	66	—	90	15	66	—	81

Tasojen välillä ei ole ollut siirtoja.

Tasolle 2 kuuluvien johdannaisten arvostamisessa käytetään seuraavia arvostusmenetelmiä:

Korkoterminisopimusten käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteerattuihin markkinakorkoihin. Valuuttatermiinien käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän voimassa olevien sopimusten mukaisiin termiinkursseihin. Valuuttaoptioiden käypä arvo lasketaan Black&Scholes- menetelmällä, jossa käytetään

tilinpäätöspäivänä noteerattuja valuuttakursseja ja valuuttaparien volatiliitteja. Koron- ja valuuttavaihtosopimusten käypä arvo on tulevien rahavirtojen nykyarvo, joka on laskettu käyttäen havainnoitavissa olevia markkinakorkoja. Hyödykejohdannaisten käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän noteerattuihin markkinahintoihin.

Käyvät arvot, joiden määrittämiseen on käytetty merkittäviä muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja (taso 3)

MILJ. EUROA	ENERGIAOSAKKEET		
	Q1-Q3/2019	Q1-Q3/2018	Q1-Q4/2018
Kirjanpitoarvo kauden alussa	2 159	1 974	1 974
Vähennykset	-1	0	-1
Käyvän arvon muutos laajassa tuloslaskelmassa	-19	122	185
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	2 138	2 096	2 159

UPM Energy -liiketoiminta-alueen energiaosakkeiden (Pohjolan Voima Oy:n A-, B-, B2-, C-, C2-, M- ja V-osakkeet, Kemijoki Oy:n osakkeet ja Länsi-Suomen Voima Oy:n osakkeet) käyvän arvon määrittely perustuu diskontatun rahavirran malliin. Konsernin arvio sähkön hinnasta perustuu fundamenttipohjaiseen simulointiin Suomen aluehinnasta. Sähkön hinnan 5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 350 miljoonaa euroa ylös- tai alaspäin. Mallissa käytetty 5,49 %:n diskonto-korkokanta on määritetty

käyttäen painotettua keskimääräistä pääomakustannusta. Diskonttaustekijässä 0,5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 280 miljoonaa euroa alas- tai ylöspäin. Muut omaisuuden arvostukseen liittyvät epävarmuus- ja riskitekijät koskevat Olkiluoto 3 -ydinvoimalan kiinteähintaisen, avaimet käteen -projektin käynnistysaikataulua. UPM:n epäsuora osuus Olkiluoto 3 EPR:n kapasiteetista on noin 31 % PVO B2-osakkeiden kautta. Muutoksilla toimintaa koskevassa sääntelyssä ja verotuksessa voi myös olla vaikutusta energiaomistusten arvoon.

Kirjanpitoarvoon arvostettujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

MILJ. EUROA	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Pitkäaikaiset velat ilman johdannaissopimuksia ja vuokratvelloja	699	652	659

Kaikkien muiden rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ovat lähellä kirjanpitoarvoja.

Vastuusitoumukset

MILJ. EUROA	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Omien velkojen vakuudeksi			
Kiinnitykset	1	12	1
Muiden puolesta			
Takaukset	2	2	2
Muut vastuusitoumukset			
Leasingvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden aikana IFRS 16 mukaisesti ¹⁾	6	80	90
Leasingvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden jälkeen ¹⁾	—	440	464
Muut vastuusitoumukset	105	89	92
Yhteensä	114	624	649

¹⁾ Leasingvastuiden kokonaismäärä väheni johtuen IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotosta 1.1.2019. Lisätietoja kohdassa » [Laatimisperiaatteet](#).

Investointisitoumukset

MILJ. EUROA	KÄYTTÖÖN- OTTO	KOKONAIS- KUSTANNUKSET	31.12.2018 MENNESSÄ	Q1-Q3/2019	30.09.2019 JÄLKEEN
Uusi sellutehdas / Uruguay	Q3 2022	2 730	—	4	2 726
Peruskorjaus ja uudenaikaistaminen / Kuusankosken vesivoimalaitos	Q4 2022	22	—	3	19
Paperikoneen muutostyöt / Nordlandin paperitehdas	Q4 2019	124	35	35	54
Kapasiteetin lisäys / Changshun paperitehdas	Q4 2019	34	9	11	14

Johdannaissopimusten nimellisarvot

MILJ. EUROA	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Korkoterminisopimukset	1 532	729	1 129
Koronvaihtosopimukset	344	752	753
Valuuttaterminisopimukset	2 572	2 461	2 524
Valuuttaoptiosopimukset, ostetut	8	14	21
Valuuttaoptiosopimukset, asetetut	16	25	31
Valuutanvaihtosopimukset	179	160	167
Hyödykejohdannaiset	966	691	1 189

Myytävänä oleviksi luokitellut varat

Myytävänä oleviksi luokitellut varat liittyvät UPM Chapelle -tehtaan varoihin Ranskassa. Lisää tietoja myytävänä oleviksi luokitelluista varoista on esitetty kohdassa ”Merkittävät tapahtumat raportointikaudella”.

Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa

Syyskuussa 2019 yhtiö luopui 9 % osuudesta Tile Forestal S.A., CUECAR S.A., Tebetur S.A. ja Blanvira S.A. -yhtiöissä. Luovutuksen seurauksena konsernin omistusosuus laski 91%:iin. Käteisvaroina saatu vastike 3 miljoonaa euroa vastaa suhteellista osuutta luovutettujen tytäryhtiöiden nettovarallisuuden kirjanpitoarvosta.

Lisäksi UPM S.A. -tytäryhtiön osakassopimuksen ehtojen muutos johti 9%, eli 63 miljoonan euron, määräysvallattomien omistajien osuuden kirjaamiseen sekä 56 miljoonan euron rahoitusvelan poiskirjaamiseen. Erotus 7 miljoonaa euroa kirjattiin oikaisuna omaan pääomaan määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneena liiketoimena. Ennen sopimusmuutosta määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus oli kirjattu rahoitusvelkoihin lunastusvelvollisuuden käypää arvoa vastaavaan määrään johtuen määräysvallattomien omistajien osuutta koskevasta asetetusta myyntioptiosta.

Laatimisperiaatteet

Osavuosikatsaus on laadittu standardin IAS 34 Osavuosikatsaukset ja konsernin vuoden 2018 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan.

Tässä esitettyjä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin eivätkä ne välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden käyttämien samankaltaisesti nimettyjen erien kanssa.

Tässä esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja lukuja.

UPM on ottanut 1.1.2019 käyttöön IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin ja tehnyt muutoksen metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteisiin. Alla on kuvattu käyttöönottoon ja muutoksiin liittyviä vaikutuksia laskentaperiaatteissa.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Konserni vuokranottajana

UPM on 1.1.2019 muuttanut laskentaperiaatteitansa mitä tulee vuokrasopimusten kirjaamiseen, arvostamiseen, esittämiseen tilinpäätöksessä ja mitä tietoja niistä annetaan. Tämän seurauksena, UPM vuokranottajana on merkinnyt suurimman osan vuokrasopimuksista taseeseen ja vuokrasopimusten luokitellua rahoitusleasingisopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin ei enää ole.

Käyttöomaisuushyödykkeiden vuokrasopimukset, missä UPM vuokranottajana saa omaisuuserän käytöstä koituvan taloudellisen hyödyn kaikilta olennaisilta osin ja missä UPM:llä on oikeus ohjata omaisuuserän käyttötapaa, määritellään vuokrasopimuksiksi.

Konserni kirjaa vuokratun käyttöomaisuushyödykkeen ja vuokrasopimusvelan sopimuksen alkamisajankohtana, pois lukien lyhytaikaiset vuokrasopimukset. Lyhytaikaisia vuokrasopimuksia ovat sopimukset, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta. Mikäli sopimukseen sisältyy osto-optio, kyseessä ei ole lyhyt-

aikainen vuokrasopimus. UPM kirjaa lyhytaikaisten vuokrasopimusten vuokrat vuokra-aikana tulosvaikutteisesti tasaerinä.

Vuokrakausi määritellään ajanjaksoksi, jona vuokrasopimus ei ole peruutettavissa, huomioden jatko-optiot ja päättämisoptiot, mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni aikoo käyttää jatko-optiota tai jättää päättämisoption käyttämättä. Mikäli sopimus on toistaiseksi voimassa oleva ja kummallakin konsernilla ja vuokranantajalla on oikeus irtisanoa sopimus lyhyellä aikavälillä (enintään 12 kuukauden sisällä) ilman merkittävää sanktiota, sopimus luokitellaan lyhytaikaiseksi ja vuokrat kirjataan vuokra-aikana tulosvaikutteisesti tasaerinä.

Vuokrattu käyttöomaisuushyödyke sisältää alkuperäisen vuokrasopimusvelan, alkuvaiheen välittömät menot, ennallistamismenot vähennettynä vuokranantajilta saatavilla kannustimilla. Vuokrattu käyttöomaisuushyödyke arvostetaan myöhemmillä kausilla hankintamenoon vähennettynä poistoilla ja arvonalentumista koskevilla tappioilla. Uudelleenarviointi tapahtuu, jos vuokrasopimusvelka arvioidaan uudelleen ja rahavirtojen muutos perustuu sopimukseen, jotka ovat sisältyneet jo alkuperäiseen sopimukseen. Vuokrattu käyttöomaisuushyödyke poistetaan joko omaisuuden taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimusvelka kirjataan vuokra-ajan alkamisajankohtana ja arvostetaan vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvoon. Konserni käyttää diskonttauskorona lähtökohtaisesti vuokrasopimuksen sisäistä korkoa, ja mikäli vuokrasopimuksen sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä, UPM käyttää lisäluoton korkoa, jonka osatekijät muodostuvat valuutasta ja vuokrakauden perustavasta viitekorosta ja lisäluoton luottomarginaalista. Vuokramaksut voivat sisältää kiinteät maksut, muuttuvat vuokrat, jotka riippuvat indeksistä tai hintatasosta ja jatko-optioiden maksut tai osto-optiot, mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää kyseiset optiot. Vuokrasopimusvelka arvostetaan myöhemmillä kausilla efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon ja uudelleenarvioidaan (vastaavalla muutoksella vuokrattuun käyttöomaisuushyödykkeeseen) kun tulevaisuuden vuokramaksuissa on muutoksia uudelleen neuvottelun, indeksimuutoksen tai hintatason tai optioiden uudelleenarvioinnin seurauksena.

Konserni on päättänyt erottaa muut kuin vuokrasopimuskomponentit, kuten palveluskomponentit sekä muut muuttuvat komponentit, ja kirjata nämä tulosvaikutteisesti, mikäli ne voidaan erotella sopimuksen vuokratusta käyttöomaisuushyödykkeestä. Konserni ei kuitenkaan erota muita vuokrasopimuskomponentteja yritysautojen vuokrasopimuksilta.

Konserni ei sovelta salkkumenetelmää ominaispiirteiltään samankaltaisiin vuokrasopimuksiin.

Konserni vuokranantajana

Vuokrasopimuksen alkamisajankohtana konserni arvioi, mikäli vuokrasopimus on rahoitusleasingisopimus tai operatiivinen vuokrasopimus. Mikäli vuokrasopimus siirtää kohdeomaisuuserän omistamiselle ominaiset riskit ja edut kaikilta olennaisilta osin, vuokrasopimus luokitellaan rahoitusleasingisopimukseksi; mikäli ei, vuokrasopimus luokitellaan operatiiviseksi vuokrasopimukseksi. Konsernilla on vain vähäinen määrä operatiivisia vuokrasopimuksia, joissa vuokra-aikana saatavat vuokrat tulotetaan tasaerinä.

IFRS 16 käyttöönotto

Konserni on ottanut IFRS 16 -standardin käyttöön soveltamalla yksinkertaistettua takautuvaa lähestymistapaa, jolloin vertailukausia ei oikaista. IFRS 16 mukaan taseeseen kirjataan käyttöoikeusomaisuuserä (vuokrattu käyttöomaisuushyödyke), joka koskee oikeutta käyttää vuokralle otettua omaisuuserää, sekä vuokrasopimusvelka, joka koskee velvoitetta maksaa tulevia vuokramaksuja.

IFRS 16 käyttöönoton yhteydessä 1.1.2019 konserni kirjasi vuokrattuja käyttöomaisuushyödykkeitä 489 miljoonaa euroa ja vuokrasopimusvelkoja 488 miljoonaa euroa. Suurimmat vuokrasopimukset, jotka kirjattiin taseeseen koostuvat maa-alueista, voimalaitoksista ja kiinteistöistä. UPM määrittä jäljellä olevan

vuokra-ajan 1.1.2019 alkaen ja arvioi jäljellä olevat vuokramaksut vuokra-ajan mukaisesti. Vuokrasopimusten perusteella kirjattava velka arvostettiin nykyarvoon käyttämällä lisäluoton korkoa käyttöönottopäivänä 1.1.2019. Vuokramaksut liittyen mahdollisuuteen jatkaa vuokrakautta otettiin huomioon vuokrasopimusvelassa, mikäli oli kohtuullisen varmaa, että konserni tulee hyödyntämään vuokrasopimuksen jatkamisoption. Konserni sovelsi IAS 36 standardia vuokrasopimuksen kohteena olevan kohdeomaisuuserän arvonalentumisen arviointiin käyttöönottopäivänä ja vastaavasti kirjasi vaikutuksen, veroilla vähennettyä, kertyneiden voittovarojen alkusaldon oikaisuksi.

UPM sovelsi siirtymähetkellä ja sen jälkeen lyhytaikaisia vuokrasopimuksia koskevaa helpotusta kaikkiin omaisuuserien luokkiin.

Käytännön apukeinoa soveltaen UPM ei soveltamisen aloittamisajankohtana uudelleenarvoinut aiemmin tehtyjä päätöksiä siitä, onko voimassa oleva sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Lisäksi konserni jätti alkuvaiheen välittömät menot ulkopuolelle aiemmin muiksi vuokrasopimuksiksi luokitelluissa vuokrasopimuksissa. Konserni ei soveltanut käytännön apukeinoa koskevaa helpotusta liittyen lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin, joiden mukainen vuokra-aika päättyy 12 kuukauden kuluessa soveltamisen aloittamisajankohdasta.

Konserni on päättänyt käsitellä muut kuin vuokrasopimuskomponentit erillään vuokrasopimuskomponenteista kaikissa muissa omaisuuseräluokissa paitsi yritysautoissa.

Siirtymisajankohtana UPM ei tehnyt oikaisuja jo olemassa oleviin rahoitusleasingsopimusten kirjanpitoarvoihin, jotka ovat käsitelty IAS 17 mukaisesti. Siirtymähetken jälkeen konserni kirjaa vuokratun käyttöomaisuushyödykkeen sekä vuokrasopimusvelan IFRS 16 vaatimusten mukaisesti.

Alla kuvataan IFRS 16 vaikutus tase-eriin joihin käyttöönotolla on ollut vaikutusta siirtymähetkellä. Tasevaikutus sisältää myös 31.12.2018 IAS 17 mukaiset rahoitusleasingsopimukset, jotka ovat uudelleenluokiteltu vuokrattuihin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja vuokravelkaan. Lisäksi, tietyt pitkäaikaiset maakäyttöoikeussopimukset on uudelleenluokiteltu aineettomista oikeuksista vuokrattuihin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Vastaava vuokravelka on maksettu aikaisemmillä tilikausilla. Muiden vuokrasopimusten ennakkomaksut jotka olivat raportoitu myyntisaamisiin ja muihin saamisiin 31.12.2018 on uudelleenluokiteltu vuokrattuihin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Oikaisut alkusaldoihin

MILJ. EUROA	31.12.2018	IFRS 16 VAIKUTUS	1.1.2019
VARAT			
Liikearvo	236	—	236
Muut aineettomat hyödykkeet	295	-16	279
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 186	-92	4 094
Vuokratut käyttöomaisuushyödykkeet	—	598	598
Metsävarat	1 945	—	1 945
Energiaosakkeet	2 159	—	2 159
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	178	—	178
Laskennalliset verosaamiset	397	—	397
Etuuspohjaiset eläkevarat, netto	38	—	38
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	32	—	32
Muut pitkäaikaiset varat	34	—	34
Pitkäaikaiset varat	9 501	489	9 991
Vaihto-omaisuus	1 642	—	1 642
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 833	-8	1 825
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	107	—	107
Tuloverosaamiset	24	—	24
Rahavarat	888	—	888
Lyhytaikaiset varat	4 496	-8	4 488
Varat	13 996	482	14 479
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma	890	—	890
Omat osakkeet	-2	—	-2
Muuntoerorahasto	232	—	232
Muut rahastot	1 778	—	1 778
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 273	—	1 273
Kertyneet voittovarot	5 623	-6	5 617
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	9 792	-6	9 786
Määräysvallattomien omistajien osuus	5	—	5
Oma pääoma	9 797	-6	9 791
Laskennalliset verovelat	535	—	535
Etuuspohjaiset eläkevelat, netto	679	—	679
Varaukset	126	—	126
Pitkäaikaiset korolliset velat	753	420	1 173
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	101	—	101
Pitkäaikaiset velat	2 194	420	2 614
Lyhytaikaiset korolliset velat	25	68	93
Ostovelat ja muut velat	1 881	—	1 881
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	78	—	78
Tuloverovelat	22	—	22
Lyhytaikaiset velat	2 005	68	2 073
Velat	4 199	488	4 687
Oma pääoma ja velat	13 996	482	14 479

Alla oleva täsmäytyslaskelma vuokrasopimusvelkojen alkusaldoista 1.1.2019 perustuu muihin vuokrasopimusten vastuusitoumuksiin 31.12.2018:

MILJ. EUROA	
Muut vuokrasopimusvastuut 31.12.2018	554
Lyhytaikaisten vuokrasopimusten täsmäytysvapautus	-7
Kohtuullisen varmat jatko- tai päättymisoptiot	53
Muut kuin vuokrasopimuskomponentit (palvelukomponentit)	-27
Muut	-1
Bruttomääräinen vuokrasopimusvelka 1.1.2019	572
Diskonttaus ¹⁾	-84
Vuokrasopimusvelka 1.1.2019	488
Rahoitusleasingvelan nykyarvo 31.12.2018	98
Vuokrasopimusvelka yhteensä 1.1.2019	586

¹⁾ Vuokrasopimusvelka on diskontattu lisäluoton korkoa käyttäen 1.1.2019.
Painotettu keskimääräinen lisäluoton korko on 1,4 %.

Muutos metsänuudistuskustannusten laskentaperiaatteissa

UPM muutti metsävarojensa laskentaperiaatetta 1.1.2019 alkaen niin, että konsernin metsien uudistuskustannukset aktiivoidaan taseeseen kasvukauden aikana ja metsävaroihin liittyvät rahavirrat raportoidaan investointien rahavirrassa. Ennen muutosta UPM kirjasi metsänuudistuskustannukset tuloslaskelmaan ja raportoi metsävaroihin liittyvät rahavirrat, mukaan lukien metsänuudistuskustannukset sekä metsävarojen ostot ja myynnit, liiketoiminnan rahavirrassa. Käytäntöä päätettiin muuttaa, koska eteläisellä pallonpuoliskolla sijaitsevien puuviljelmien painoarvo UPM:n metsäomaisuudessa on kasvanut koko ajan. Eteläisellä pallonpuoliskolla kiertoaika istutuksesta hakkuuseen

on huomattavasti lyhyempi ja siten metsänuudistuskustannusten merkitys huomattavasti suurempi kuin pohjoisella pallonpuoliskolla. Valtaosa UPM:n metsänuudistuskustannuksista tulee eteläisistä puuviljelmistä. Laskentaperiaatteen muutos antaa näin entistä tarkemman kuvan konsernin tuloksesta ja rahavirroista.

Muutos vaikuttaa seuraaviin tunnuslukuihin UPM konsernissa, UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella sekä Muussa toiminnassa: EBITDA, EBITDA:n osuus liikevaihdosta, liiketoiminnan ja investointien rahavirrat, liiketoiminnan rahavirta per osake sekä nettovelan ja EBITDA:n suhde. Muutoksella ei ole vaikutusta liikevoittoon, vertailukelpoiseen liikevoittoon tai taseeseen. Vertailukausien tiedot on oikaistu uusien laskentaperiaatteiden mukaisesti.

UPM konserni

JULKISTETTU	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q4/18
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	461	487	425	449	1 823
% liikevaihdosta	16,9	18,4	16,4	17,9	17,4
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	420	434	329	208	1 391
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	0,79	0,81	0,62	0,39	2,61
Investointien rahavirta, milj. euroa	-83	-61	-62	-54	-260
Nettovelka/EBITDA (viim. 12 kk)	-0,17	0,00	0,23	0,02	-0,17

OIKAISTU	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q4/18
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	473	497	442	456	1 868
% liikevaihdosta	17,3	18,7	17,1	18,2	17,8
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	384	405	328	214	1 330
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	0,72	0,76	0,61	0,40	2,49
Investointien rahavirta, milj. euroa	-46	-33	-61	-59	-199
Nettovelka/EBITDA (viim. 12 kk)	-0,17	0,00	0,22	0,02	-0,17

Vertailukelpoinen EBITDA liiketoiminta-alueittain

JULKISTETTU	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q4/18
Milj. euroa					
UPM Biorefining	271	288	185	227	970
UPM Energy	34	31	23	44	132
UPM Raflatac	35	41	44	36	156
UPM Specialty Papers	23	34	53	56	167
UPM Communication Papers	99	97	101	84	381
UPM Plywood	15	13	22	24	75
Muu toiminta	-14	-2	-2	-13	-31
Eliminoinnit ja täsmäytykset	-2	-15	0	-9	-26
Yhteensä	461	487	425	449	1 823

OIKAISTU	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q1-Q4/18
Milj. euroa					
UPM Biorefining	282	297	199	233	1 011
UPM Energy	34	31	23	44	132
UPM Raflatac	35	41	44	36	156
UPM Specialty Papers	23	34	53	56	167
UPM Communication Papers	99	97	101	84	381
UPM Plywood	15	13	22	24	75
Muu toiminta	-14	-2	1	-13	-28
Eliminoinnit ja täsmäytykset	-2	-15	0	-9	-26
Yhteensä	473	497	442	456	1 868

Ne tämän katsauksen kannanotot, jotka eivät koske jo toteutuneita tosiasioita, ovat tulevaisuutta koskevia arvioita. Tällaisia arvioita ovat esimerkiksi odotukset, jotka koskevat markkinoiden kasvua ja kehitystä, kasvua ja kannattavuutta koskevat odotukset sekä lausumat, joissa esiintyy sana "uskoa", "odottaa", "ennakoida", "aavistaa" tai muu vastaava ilmaisu. Koska nämä arviot perustuvat tämänhetkisiin suunnitelmiin ja arvioihin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuus tekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että todelliset tulokset poikkeavat olennaisesti niistä koskevista kannanotoista. Tällaisia tekijöitä ovat mm. (1) **toimintaedellytykset**, kuten esim. tuotannon jatkuva onnistuminen ja siitä saatava tehokkuushyöty, tuotantopanosten saatavuus ja kustannukset, tuotekehityksen jatkuva onnistuminen, uusien tuotteiden kysyntä, nykyisten ja tulevien yhteistyöjärjestelyiden onnistuminen, liiketoimintastrategian tai kehityssuunnitelmien tai -kohteiden muuttuminen, konsernin patenttien ja muiden immateriaalioikeuksien tuottaman suojan muuttuminen, edellytysten muuttuminen koskien pääoman saantia hyväksyttävillä ehdoilla; (2) **alan olosuhteet**, kuten esim. tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailutilanne, konsernin tuotteiden maailmanlaajuiset vallitsevat ja tulevat markkinahinnat ja niitä koskevat hinnoittelupaineet, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne, kilpailijoiden mahdolliset uudet kilpailevat tuotteet ja teknologia; ja (3) **yleinen taloudellinen tilanne**, kuten esim. konsernin maantieteellisten päämarkkina-alueiden taloudellinen kasvuaste tai valuuttakurssien ja korkotason muutokset. Keskeiset tulokseen vaikuttavat tekijät ja konsernin kustannusrakenne esitellään vuoden 2018 vuosikertomuksen sivuilla 135–136. Riskit ja mahdollisuudet esitellään vuosikertomuksen sivuilla 30–31 sekä riskit ja riskienhallinta sivuilla 106–109.